

Hanna-Maria Saarenpää

Monipalveluauton huumaa

Case: Lappajärven monipalveluautohanke

Opinnäytetyö

Syksy 2011

Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö

Liiketalouden koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalan yksikkö

Koulutusohjelma: Liiketalouden koulutusohjelma

Tekijä: Hanna-Maria Saarenpää

Työn nimi: Monipalveluauton huumaa; Case: Lappajärven monipalveluautohanke

Ohjaaja: Ulla Autio

Vuosi: 2011

Sivumäärä: 58

Liitteiden lukumäärä: 4

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Lappajärven kuntalaisten mielipiteitä kiinnostavista ja tarpeellisista palveluista, joita kuntalaiset käyttäisivät tulevassa monipalveluautossa kirjastopalveluiden lisäksi. Työssä selvitettiin, kuinka usein kuntalaiset käyttäisivät tarjottavia palveluita ja mitä palveluita he pitivät mielenkiintoisina.

Opinnäytetyö koostuu kirjastoauton ja monipalveluauton teorian tarkastelusta kirjallisuuden pohjalta, asukaskyselyn toteuttamisesta ja kyselyn tulosten analysoinnista ja niiden pohjalta suuntaa-antavista johtopäätöksistä monipalveluautohankkeen edistämiseksi.

Asukaskysely suoritettiin 28.9.2011–14.10.2011 välisenä aikana, ja kyselylomakkeet olivat täydennettävissä Lappajärven kunnankirjastossa, kirjastoautossa sekä Lappajärven osuuskaupan kauppa-autossa. Kyselystä tiedotettiin Järviseudun Sanomissa keskiviikkona 28.9.2011. Vastauksia saatiin kokonaisuudessaan 71 kpl, ja ne käsiteltiin Excel-ohjelman avulla.

Tämän opinnäytetyön avulla aletaan suunnitella Lappajärven kunnalle monipalveluautoa, joka tarjoaisi kirjastopalveluiden lisäksi muiden palvelutarjoajien palveluita. Asukaskyselyn perusteella kaupan palvelut, joihin sisältyivät myös postin palvelut, koettiin kaikista mielekkäimmiksi. Terveyspalveluista verenpaineen ja verensokerin mittauspalvelua käytettäisiin, jos sellaista tarjotaan. Myös ennakkoäänestyspaikkana monipalveluautoa pidettiin mahdollisena.

Avainsanat: kirjastopalvelut, kirjastoautot, monipalveluauto

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Business School

Degree programme: Business Management

Author: Hanna-Maria Saarenpää

Title of thesis: The ecstasy of a multi-service vehicle, Case: The multi-service vehicle project of the municipal library of Lappajärvi

Supervisor: Ulla Autio

Year: 2011

Number of pages: 58

Number of appendices: 4

The aim of this thesis was to examine the opinions of the dwellers of the municipality of Lappajärvi about the services they find interesting and necessary and they would use in the future multi-service vehicle, in addition to library services. The interviewees were asked in a survey how often they would use these services and which one(s) they found the most interesting.

This thesis consists of the following parts: a theoretical review of mobile library and multi-service vehicle services based on the literature, the implementation of the survey and the analysis of the results, and, finally, conclusions based on the results to promote the multi-service vehicle project.

The survey was carried out from Sep 28 to Oct 14, 2011, and the questionnaires were available in the municipal library and in the mobile library, as well as in a mobile grocery shop in Lappajärvi. Järvisseudun Sanomat, a local newspaper, published a story with information about the survey on Sep 28, 2011. A total of 71 questionnaires were returned and the results were analyzed using the Excel software.

With the help of the results of this thesis, a multi-service vehicle for Lappajärvi municipality providing other services besides library services will be planned. Based on the results of this survey, grocery shop services including postal services were regarded as the most useful. Blood pressure and blood sugar measurement services would also be used, if they were provided. Furthermore, the multi-service vehicle was regarded as a possible place for advance voting in elections.

Keywords: library service, mobile libraries, multi-service vehicle

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
1 JOHDANTO	8
1.1 Työn taustaa	8
1.2 Lappajärven kunta.....	9
1.3 Työn tavoitteet.....	10
2 KIRJASTOAUTOTOIMINTA SUOMESSA.....	12
2.1 Kirjastoautotoiminnan historiaa Suomessa	12
2.2 Kirjastoautotoiminta Suomessa vuodesta 1961	13
2.3 Kirjastoautosta monipalveluauto	15
3 MONIPALVELUAUTOT SUOMESSA	17
3.1 Kemijärvi – monipalveluauto Kulkuri	17
3.2 Leppävirran LEMON -hanke	19
3.2.1 Hankkeen tavoitteet ja haastattelut	19
3.2.2 Kysely ja kyselyn tulokset	21
3.2.3 Monipalveluauton hankinta	22
3.2.4 Ero Lappajärven monipalveluauto hankkeeseen	22
3.3 Ranuan monipalveluauto	23
4 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS	25
4.1 Kvantitatiivinen tutkimus.....	25
4.2 Kyselylomakkeen rakentuminen.....	26
4.3 Kyselyn toteutus.....	27
4.4 Tutkimuksen analysointi	28
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	29
5.1 Taustatiedot	29
5.2 Perhetilanne	31
5.3 Monipalveluauton palvelut lapsille ja teemapäivät.....	32
5.4 Palvelujen käyttötiheys.....	34

5.4.1 Kirjastopalvelut ja vaihtoehtoiset palvelut.....	34
5.4.2 Kaupan palvelut	45
5.5 Avoimet kysymykset.....	54
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	56
LÄHTEET	58
LIITTEET	60

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

KUVIO 1. Lappajärven kartta. (Kylpylä Kivitippu 2011.)	10
KUVIO 2. Vastaajien sukupuoli. (n=71).....	29
KUVIO 3. Vastaajien ikäjakauma. (n=71).....	30
KUVIO 4. Vastaajien asuinalueet. (n=71)	30
KUVIO 5. Vastaajien perhetilanne. (n=69)	31
KUVIO 6. Perheelliset: Lasten ikäjakauma. (n=39).....	32
TAULUKKO 1. Mielenpide lapsille suunnatuista palveluista. (n=21)	33
TAULUKKO 2. Mielenpide teemapäivien aiheista. (n=53).....	33
TAULUKKO 3. Kirjastopalveluiden käyttöihteys. (n=71)	35
TAULUKKO 4. Lääkekaappipalvelun käyttöihteys. (n=71).....	36
TAULUKKO 5. Verenpaine/verensokeri mittauspalvelun käyttöihteys. (n=71).....	37
TAULUKKO 6. Virtsanäytepalvelun käyttöihteys. (n=71)	38
TAULUKKO 7. Harrastevälineiden kuljetuspalvelun käyttöihteys. (n=71)	39
TAULUKKO 8. Kelan/työvoimatoimiston palveluiden käyttöihteys. (n=71).....	40
TAULUKKO 9. Äänestyspalvelun käyttöihteys. (n=71)	41

TAULUKKO 10. Kunnan nuorten palveluiden käyttöiheys. (n=71)	42
TAULUKKO 11. Verenluovutuspalvelun käyttöiheys. (n=71)	43
TAULUKKO 12. Pankkipalveluiden käyttöiheys. (n=71).....	44
TAULUKKO 13. Apuvälineiden kuljetuspalvelun käyttöiheys. (n=71)	45
TAULUKKO 14. Elintarvikeostosten käyttöiheys. (n=71)	47
TAULUKKO 15. Postipalveluiden käyttöiheys. (n=71)	48
TAULUKKO 16. Veikkauspalveluiden käyttöiheys. (n=71).....	49
TAULUKKO 17. Kirjakaupan palveluiden käyttöiheys. (n=71)	50
TAULUKKO 18. Tekstiiliosaston palveluiden käyttöiheys. (n=71).....	51
TAULUKKO 19. Rautaosaston palveluiden käyttöiheys. (n=71)	51
TAULUKKO 20. Vanhojen pattereiden vastaanottopalvelun käyttöiheys. (n=71).	53
TAULUKKO 21. Vanhojen lamppujen vastaanottopalvelun käyttöiheys. (n=71) ..	54

1 JOHDANTO

1.1 Työn taustaa

Lappajärven kunnassa kulkee tällä hetkellä sekä kirjastoauto että S-Marketin kauppa-auto kunnan haja-asutusalueilla asuvien ihmisten palvelemiseksi. Lähitulevaisuudessa molempien autojen kuljettajat ovat jäämässä eläkkeelle ja autot eivät ole enää kovin hyvässä kunnossa. Tästä johtuen kunta tarvitsisi ainakin uuden kirjastoauton palvelemaan haja-asutusalueen asukkaita. Koska kunnalle täytyy hankkia uusi kirjastoauto, alkoi Lappajärven kunnankirjaston yksi työntekijä yhdessä S-Marketin toimitusjohtajan ja pienimuotoisen toimikunnan kanssa miettiä monipalveluauton hankkimisen mahdollisuutta.

Monipalveluauto tarjoaisi mahdollisuuden viedä myös muita palveluita syrjäisille asuinalueille kirjastopalveluiden lisäksi, mikä lähitulevaisuudessa olisi kunnalle ja kuntalaisille erittäin tärkeää. Toimikunta alkoi selvittää monipalveluauton hankkimisen mahdollisuuksia ja he myös kävivät tutustumassa muun muassa Kemijärven monipalveluautoon.

Tutustumiskäynnillä toimikunnan jäsenet alkoivat miettiä, mitä mahdollisia palveluita tulevaan monipalveluautoon voisi hankkia. Myös rahoituksen miettiminen oli olennainen osa suunnittelun alkuvaihetta.

Projektin suunnittelun edetessä toimikunta totesi tarvitsevansa tutkimuksen, jossa selvitetäisiin kuntalaisten mielipiteitä tarpeellisista lisäpalveluista kirjastopalveluiden ohella. Toimikunta päätti, että tutkimus joko teetetään ulkopuolisella yrityksellä tai yritetään hankkia opinnäytetyön tekijä selvittämään kuntalaisten mielipiteitä.

1.2 Lappajärven kunta

Lappajärven kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaalla ja on väkiluvultaan 3440 (tilanne 31.12.2010) asukkaan kunta (Tilastokeskus 2011. [Viitattu 15.11.2011]). Väestörakenne on selvästi ikääntymään päin, 31.12.2010 päivitetyn tiedon mukaan Lappajärven kunnassa on ollut 26,9 prosenttia väestöstä 65 vuotta täyttäneitä, eläkkeellä olevia kuntalaisia on ollut 31.12.2009 päivitetyn tiedon mukaan 34,6 prosenttia väestöstä. Työikäisten eli 15 - 64-vuotiaiden osuus väestöstä 31.12.2010 päivitetyn tiedon mukaan on ollut 60,3 prosenttia ja alle 14-vuotiaiden osuus 12,8 prosenttia.

Lappajärven kunnassa on monia pikkukyliä, jotka sijoittuvat ympäri Lappajärven kuntaa (Lappajärven kunta 2011). Suurimpia kyliä ovat Itäkylä, Tarvola ja Karvala. Kuten kartastakin voimme päätellä, joiltakin sivukyliltä on melko pitkä matka Lappajärven keskusta. Esimerkiksi Itäkylästä on noin 13 kilometrin matka keskusta, Karvalasta noin 12 kilometrin matka ja Tarvolasta noin 6 kilometrin matka. Kaikista kauimmainen kylä on Ylipään kylä, josta parhaimmillaan on matkaa jopa 30 kilometriä keskusta.

KUVIO 1. Lappajärven kartta. (Kylpylä Kivitippu 2011.)

1.3 Työn tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Lappajärven kuntalaisilta, minkälaisia palveluita he haluavat suunnitteilla olevaan monipalveluautoon. Tutkimuksen tuloksilla on tärkeä merkitys monipalveluauton suunnittelun kannalta, koska monipalveluauto rakennetaan palvelemaan kuntalaisia mahdollisimman monipuolisesti. Tässä opinnäytetyössä pyritään satunnaisotannalla selvittämään, minkälaisia palveluita kuntalaiset olisivat valmiita käyttämään suunnitteilla olevassa monipalveluautossa.

Tutkimuksella pyritään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä palveluita kuntalaiset käyttäisivät monipalveluautossa?
2. Kuinka usein he näitä palveluita käyttäisivät?

Tuloksien perusteella saadaan suuntaa-antavaa tietoa monipalveluauton suunnitteluryhmälle, joka tulosten avulla alkaa suunnitella tulevaa monipalveluautoa.

2 KIRJASTOAUTOTOIMINTA SUOMESSA

Kirjastoauto-käsitteelle ei ole annettu kovin montaa erilaista määritelmää. Kyöstiö (2004) oli löytänyt kolme määritelmää kirjastoauto-käsitteelle ja määritellyt käsitteen myös itse.

”Ei ole keksitty mitään parempaa keinoa tavoittaa maaseudulla asuvat ihmiset. Kirjat tulevat käyttäjän luo. Meidän ei tarvitse odottaa, että käyttäjät tulevat kirjan luo.” (Mary L. Titcomb, kirjastoautotoiminnan luoja 1909.)

”Kirjastoautolla tarkoitetaan kirjastoksi sisustettua moottoriajoneuvoa tai sellaiseen kytkettävää vaunua jonka nimenomaisena tehtävänä on määrätyn reitin ja aikataulun puitteissa harjoittaa kirjallisuuden tai muun kirjastoaineisten lainausta suoraan yleisölle ja mahdollisuuksien mukaan tarjota käyttäjilleen myös muuta kirjastotoiminnalle ominaista kirjastopalvelua.” (kirjastontarkastaja, Sirkka Sarkola 1975.)

”Kirjastoauto on harvinainen ilmiö kulttuurin lohkolla. Se vie kulttuuria ihmisten luo ja alentaa kynnystä, joka johtaa kulttuurin luo.” (Antti Eskola 1970-luvun alkupuolella.)

”Kirjastoauto on pieneen lähikirjastoon verrattavissa oleva liikkuva kirjasto, josta ne ihmiset, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää kiinteää kirjastoa, saavat mahdollisimman samanlaiset kirjastopalvelut, mitä kiinteän kirjaston käyttäjät saavat.” (Antero Kyöstiö 2004.)

2.1 Kirjastoautotoiminnan historiaa Suomessa

Tietävästi Vantaan kaupungissa on toiminut ensimmäinen liikkuva kirjasto vuosina 1913 - 1914 (Kyöstiö 2004). Liikkuva kirjasto oli tuolloin hevosen vetämä kärry. Ensimmäisen liikkuvan kirjaston toiminta jouduttiin keskeyttämään ensimmäisen maailmansodan vuoksi. Vuonna 1914 kirjastolehdessä mainittiin kirjastoautosta ensimmäisen kerran. Vuoteen 1930 asti kirjastoautoa kutsuttiin kirja-autoksi. Maailmansotien välisinä vuosina käsitys kirjastoauton toiminnasta poikkeaa nykykäsituksesta, koska silloin koettiin kirjastoauton palvelevan vain piirikirjastojen kirjastonhoitajia.

Vuonna 1947 maailmansotien jälkeen kirjastoautotoiminnan mahdollisuuksiin palattiin ja asiasta tehtiin eduskunta-aloite (Kyöstiö 2004). Aloitteessa ehdotettiin, että kirjastoautotoimintaa voisi kokeilla muutamalla kirjastoautolla, jotta nähtäisiin tyydyttäisikö kirjastoautotoiminta laajempaa lukijakuntaa kuin monet pienet kiinteät kirjastot yhdessä. Vaikka eduskunta myönsi, että kirjastoautoista olisi hyötyä, ehdotus hylättiin vedoten keskuskirjastovaraston puuttumiseen ja kirjastoautotoiminnan kalliisiin kustannuksiin. Ilman keskuskirjastovarastoa kirjastoautoon ei saataisi välitettyä kirjoja.

Sarajärvi (2010) kirjoittaa, että 1950-luvulla Suomessa kokeiltiin kirjastoautotoimintaa neljässä kunnassa. Neljästä kokeilukunnasta kolme oli ruotsinkielisiä, kunnat olivat Helsingin maalaiskunta 1951, Munsala 1954, Karjaa 1956 ja Nokia 1958. Kunnan omistama pakettiauto tai vuokrattu farmari-auto toimi kirjastoautona. Kokeilut osoittautuivat hyödyllisiksi ja tarpeellisiksi ja ne siivittivät varsinaisten kirjastoautojen tarvetta ja suunnittelua.

Ensimmäisenä kirjastoautoksi rakennetun auton hankki Suomeen Turun kaupunki omalla kustannuksellaan vuonna 1961 (Kyöstiö 2004). Kirjastoauton mallia ei silloin ollut, ja suunnitteluun haettiin oppia ja lisätietoja jopa ulkomailta. Turun kirjastoautoa voidaan pitää nykyisten kirjastoautojen esi-isänä, joka toimi pilottina maamme kirjastoautotoiminnalle.

2.2 Kirjastoautotoiminta Suomessa vuodesta 1961

Ensimmäinen kirjastoautoksi rakennettu auto aloitti toimintansa vuonna 1961 Turussa (Sarajärvi 2010). Vuonna 1962 säädettiin uusi kirjastoasetus, jonka mukaan kirjastot saavat valtionapua kirjastoauton hankinta - ja korjauskuluihin. Uudesta asetuksesta huolimatta kirjastoautojen määrä lisääntyi hitaasti. Vuoteen 1970 mennessä kirjastoautoja oli maassamme 90 kappaletta. Vuodesta 1970 kirjastoautojen määrä alkoi lisääntyä huomattavasti ja jo viiden vuoden jälkeen Suomessa oli kirjastoautoja 207 kappaletta. Kyöstiön (2004) mukaan vuonna 1975 kirjastoau-

toja oli Suomessa jo 209 kappaletta ja vuoteen 1980 mennessä kirjastoautoja oli jo 224 kappaletta.

Sarajärven (2010) mukaan 1980-luvulla kirjastoautojen hankinta rauhoittui, eikä uusia kirjastoautoja hankittu samaan tahtiin kuin edellisellä vuosikymmenellä. Kyöstiö (2009) kirjoittaa, että kuntien talousvaikeudet ja valtion huono rahatilanne oli syynä kirjastoautojen hankkimisen vähentymiseen. Kyöstiön (2004) mukaan 1980-luvun taitteessa kirjastoautotoiminta joutui kriisiin, koska hankitut kirjastoautot alkoivat olla uusimisikäisiä, ja autot oli uusittava seuraavan viiden vuoden aikana.

Vuonna 1987 kirjastoautotoiminta koki uudistuksen, jolloin ATK-tekniikkaa alettiin käyttää kirjastoautoissa (Kyöstiö 2004). Nykyään kaikissa kirjastoautoissa hyödynnetään ATK-tekniikkaa. Uudistus mahdollisti palvelemaan kirjastoauton asiakkaita entistä paremmin. ATK-tekniikan käytön ansiosta asiakkaat ovat saaneet kirjastoautosta myös palveluita, jotka eivät liittyneet kirjastoihin.

Kirjastoautotoimintaa ei helpottanut 1990-luvun alussa tullut lama, vaan se heikensi kirjastoautotoimintaa merkittävästi. Laman seurauksena kuntien täytyi alkaa hakea säästöjä ja säästökohteina olivat muun muassa kirjastoautot. Kyöstiön (2009) mukaan kirjastoauto säästökohteena perusteltiin muun muassa sillä, että pankkikaan ei ylläpitänyt pankkiautoja. Kirjastoautotoiminta loppui kokonaan kunnissa, joissa kirjastoauton kuljettaja oli jäämässä eläkkeelle tai auto vaatisi uusimisen.

Yksittäinen kunta omisti yleensä kirjastoauton, vaikka vuoden 1962 asetuksen jälkeen kuntien välinen yhteistyö kirjastoautotoiminnassa olisi ollut mahdollista (Kyöstiö 2004). Yhteistyö mahdollisuutta ei käytetty, koska koettiin, ettei sellaiselle ole tarvetta. Yhteistyö kuntien välillä tarkoittaa käytännössä sitä, että kunnilla on mahdollisuus ostaa kirjastopalveluita naapurikunnalta tai useammalta kunnalta, myös kuntien yhteisesti omistama kirjastoauto on mahdollista. Yhteistyömahdollisuutta alettiin vähitellen käyttää ja vuoteen 2004 mennessä noin 40 kuntaa osti kirjastoautopalveluita toiselta kunnalta.

2.3 Kirjastoautosta monipalveluauto

Vuonna 1932 Suomeen on hankittu ensimmäinen auto, joka on toiminut liikkuvana kauppana (Lehtonen 2005). Nykyisin ilmiö tunnetaan nimellä kauppa-auto. Kauppa-autojen määrä oli pitkään alhainen, vasta 1950-luvulla kauppa-autojen määrä lisääntyi maassamme. Kauppa-autojen kulta-ajaksi voi kutsua 1970-lukua, jolloin kirjastoautojakin hankittiin ennätysmäärä.

Vuonna 1952 Suomessa aloitti toimintansa ensimmäinen pankkiauto, joka tarjosi liikkuvia pankkipalveluita asiakkaille (Lehtonen 2005). Pankkiautojen määrä Suomessa ei kuitenkaan koskaan lisääntynyt räjähdysmäisesti. Pankkiautojen tarve ja määrä oli vähäistä ja 1990-luvun edetessä viimeinenkin pankkiauto lopetti toimintansa. Suomessa on toiminut myös postipalveluautoja, jotka tarjosivat postin palveluita sekä postipankin palveluita asiakkaille. Postipalveluautojen toiminta kuitenkin loppui jo 1980-luvun aikana.

Aikaisempien palveluautojen rakentamisen antama tietotaito helpotti kirjastoautojen valmistamista, ja kirjastoautojen tekniikka olikin hyvin kehittynyttä (Lehtonen 2005). Nykyään tekniikka on kehittynyt niin paljon, että autoja valmistavat koritehtaat pystyvät toteuttamaan lähes minkä tahansa ratkaisun asiakkaan toiveiden mukaisesti. Edellä mainituista palveluautoista kaikista parhain tilanne oli kirjastoautoilla, koska niiden rahoitus tuli yhteiskunnalta, eikä niiden tarvinnut kilpailla tuottavuudesta.

Näiden palveluautojen yhdistämis-ideasta syntyi ajatus monipalveluautosta, joka tarjoaisi haja-asutusalueiden asukkaille kirjastopalveluita ja myös muita palveluita, joita on siirretty keskustoihin. Tekniikan kehittyessä langattomien tietoverkkoyhteysien käyttö mahdollistaa pääsyn internetiin, jossa on valtava määrä tietoa ja erilaisia palveluita. Maaseutujen haja-asutusalueilla asuu suurimmaksi osaksi vanhempaa väestöä, jotka eivät välttämättä osaa käyttää nykyaikaisia sähköisiä palveluita, minkä Lehtonen (2005) näkee heikkoutena.

Palvelujen tuominen ihmisille on Lehtosen (2005) mielestä erittäin tärkeää, ja se myös mahdollistaisi maaseutujen haja-asutusalueilla asumisen ja jopa lisäisi sinne muuttoa. Lehtosen mukaan kirjastoautot olisivat sellaisia, joihin monipalveluauto-konsepti sopisi. Monipalveluauto mahdollistaisi palvelujen viemistä maaseutujen haja-asutusalueille ja myös lisäisi maaseudun kiinnostavuutta asuinpaikkana.

Ensimmäinen monipalveluautohanke oli Kemijärven Kulkuri - projekti, joka aloitettiin vuonna 2000 (Sarajärvi 2010). Hankkeen myötä on pystytty toteamaan, että palveluiden vieminen ihmisille on tärkeää. Käytön kokemukset ovat olleet hyviä ja Kemijärven hankkeen myötä myös muilla paikkakunnilla esimerkiksi Leppävirralla on toteutettu monipalveluautohanke. Monipalveluautojen määrä tulee todennäköisesti tulevaisuudessa lisääntymään.

3 MONIPALVELUAUTOT SUOMESSA

Kirjastopalveluluiden lisäksi monipalveluauto voi tarjota asiakkailleen räätälöityjä palveluita (Kiitokori Oy 2011. [viitattu 22.10.2011]). Autoon saatavat lisävarusteet, esimerkiksi invahissi, mahdollistavat auton palveluiden käytön myös pyörätuoli - ja rollaattoriasiakkaille. Monipalveluautoon on mahdollista tehdä esimerkiksi oma tila terveydenhuoltoon liittyviin toimenpiteisiin, kuten verensokerin mittaukseen. Monipalveluautoon on mahdollista hankkia asiakaspäätteitä, joissa on internet-yhteys, mikä mahdollistaa esimerkiksi pankkiasioiden hoitamisen.

Tässä luvussa kerron kolmesta Suomen monipalveluautosta. Alaluvussa 3.1 kerron Kemijärven monipalveluauto Kulkurista ja auton käytön kokemuksista. Alaluvussa 3.2 kerron Leppävirran monipalveluauto Lemon - hankkeesta, hankkeen etenemisestä ja käytön kokemuksia. Käsittelen myös tehtyä asiakaskyselyä auton käytön kokemuksista ja vertaan hanketta Lappajärven monipalveluautohankkeeseen. Alaluvussa 3.3 kerron Ranuan monipalveluautosta, johon Lappajärven monipalveluautotoimikunta kävi tutustumassa 3.5.2011.

3.1 Kemijärvi – monipalveluauto Kulkuri

Kemijärven Kulkuri – projekti oli ensimmäinen varsinainen monipalveluautohanke, joka aloitettiin vuoden 2000 loppupuolella (Sarajärvi 2010, 30). Hankkeen taustalla oli tarve kehittää vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palveluita ihmisille, jotka asuivat haja-asutusalueilla. Koska peruspalveluiden tarjoaminen haja-asutusalueille oli vähentynyt merkittävästi, monipalveluauton hankinta oli mahdollisuus tarjota palveluita haja-asutusalueiden ihmisille liikkuvassa muodossa.

Kemijärven kaupunki omistaa monipalveluauto Kulkurin ja kaupungin sivistysosasto maksaa auton kulut (Lahti 2011). Kemijärven monipalveluauto hanke toteutettiin EU-projektina, jonka vuoksi auto maalattiin EU-väreihin. Auto valmistui 2001 ja

nykyinen kuljettaja aloitti vuonna 2002. Monipalveluautohanke oli tarkoitus toteuttaa yhdessä Sallan kunnan kanssa, mutta kuntien erimielisyyksien vuoksi hanke kariutui. Monipalveluautoon oli suunnitteilla hankkia kylmätilat mahdollisten elintarvikkeiden kuljetuksiin, mutta kauppiaiden vastustuksen vuoksi kylmätilojen hankinta ei toteutunut.

Kemijärven monipalveluautolla on noin 100 pysäkkiä ja sillä ajetaan noin 25 000 kilometriä vuodessa (Lahti 2011). Monipalveluautossa on noin 600 nidettä, joita vaihdetaan noin 30 - 40 kappaletta päivässä kirjaston uusiin kirjoihin ja haluamiin kirjoja on mahdollisuus saada autoon soittamalla kuljettajalle. Lainauksia monipalveluautosta tehdään noin 15 000 vuodessa.

Kemijärven monipalveluautossa on maksupäätte, joka on hankittu asiakkaiden käyttöön, päätteellä maksetaan noin 170 kertaa vuodessa (Lahti 2011). Monipalveluauto tarjoaa myös verenpaineen mittauspalvelua, joka on tarjottu siten, että kuljettaja tekee mittaukset itse asiakkaalle. Mittauksia tehdään noin 250 kertaa vuodessa. Auto tarjoaa myös postin palveluita kuljettamalla postipaketteja asiakkailleen. Postin kuljetuksia tehdään noin 60 - 70 kappaletta vuodessa. Näiden lisäksi monipalveluauto tarjoaa asiakkailleen teemapäiviä, joita ovat pitäneet muun muassa poliisi, pankki ja sydänyhdistys. Lisäksi autossa on asiakkaiden käytössä oleva nettiyhteys, äänestyskoppo ja lokeri, joka sisältää kunnan lupapapereita, muun muassa perhehoitolomakkeita ja rakennuslupalomakkeita.

Kemijärven monipalveluautossa ei ole inva-hissiä. Inva-hissi on auton liikennöinnin aikana koettu tarpeelliseksi, mutta muutostyöt ovat autoon kalliita (Lahti 2011). Kulkurin pysähdysaika normaalipysäkeillä on noin 15 minuuttia ja koulujen piha-pysäkeillä pysähdysaika on yhdestä tunnista puoleentoista tuntiin. Normaalipysäkkien pysähdysaikaan vaikuttaa myös se, onko asiakkaalla tarvetta verenpainemittaukseen, koska ennen mittausta asiakkaan tulisi rauhoittua noin 7 - 10 minuutin ajan. Auton kuljettaja Lampelan mukaan toinen kuljettaja olisi tarpeellinen, koska poissaolojen aikana autoa ei aja kukaan.

3.2 Leppävirran LEMON -hanke

Leppävirran monipalveluautohankkeen (2008) loppuraportti on yhteenveto hankkeen toteutuksesta ja tuloksista (Hyvärinen 2008,2). Yhteenvedossa käsitellään myös Leppävirran kylätoimikuntien jäsenten kokemuksia monipalveluauton palveluista. Hanke sai alkunsa 2007, kun Leppävirran kunta tarvitsi uuden kirjastoauton. Tässä vaiheessa tiedettiin monipalveluauton konseptista ja tätä alettiin Leppävirralla tutkia ja tarkastella tarkemmin.

3.2.1 Hankkeen tavoitteet ja haastattelut

Hankkeen ensisijainen tavoite oli parantaa ikäihmisten palveluiden saatavuutta ja laatua (Hyvärinen 2008, 2). Toinen hankkeen tavoite oli monipalvelukonseptin mukainen palveluauto, joka toisi kirjastopalveluiden lisäksi myös muita palveluita harvaan asutuille ja syrjäisille maaseudun alueille. Tämä tukisi ja mahdollistaisi ikäihmisten asumista kotonaan mahdollisimman pitkään. Kolmas tavoite oli tutkia ja selvittää mahdollisia yhteistyökumppaneita, joiden kanssa palvelut saataisiin monipalveluautoon.

Hankevastaavana toimi terveydenhoitaja Lea Hyvärinen, joka aloitti hankkeen paneutumalla liikkuvien palveluiden historiaan, monipalveluauton mahdollisuuksiin ja maaseudun tulevaisuuden näkyymiin tutkimusten ja artikkeleiden avulla (Hyvärinen 2008, 3). Perinpohjaisen perehtymisen jälkeen Hyvärinen kävi tutustumassa jo olemassa oleviin kahteen monipalveluautoon: Outokummussa olevaan Kyläilonaan ja Kemijärvellä olevaan Kulkuriin. Käyntien tarkoituksena oli selvittää palveluautotoimintaa ja toiminnan kokemuksia. Näin syntyi LEMON -hanke Leppävirralta.

Hankkeen alussa selvitettiin jo saatavissa olevat palvelut ja mitä muita palveluita haja-asutusalueen kuntalaiset tarvitsisivat niiden lisäksi (Hyvärinen 2008, 4). Selvittämisen toteuttamiseksi hankevastaava Hyvärinen haastatteli kuntalaisia sekä muita mahdollisia palveluntuottajia.

Kuntalaisten haastatteluiden tarkoituksena oli kartoittaa haja-asutusalueilla asuvien kuntalaisten palveluiden tarve (Hyvärinen 2008, 4 - 5). Haastatteluilla selvisi, että jo saatavissa olevat palvelut olivat suhteellisen hyviä, mutta muiden palveluiden tarvetta kuitenkin oli. Esimerkiksi iäkkäät ja huonokuntoiset asukkaat kokivat, että yksinäisyys ja sosiaalisten kontaktien vähyyks oli ongelma, minkä vuoksi ”Kylälölohuone” - palvelu, joka tarjoaisi mahdollisuuden tavata muita ihmisiä, koettiin hyväksi ajatukseksi. Tämän palvelun lisäksi haastatteluissa selvisi, että lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden kuljetuspalvelu olisi tervetullut ja ateria- ja pyykkipalveluista oltiin myös kiinnostuneita.

Palveluntuottajien haastatteluilla oli tarkoitus selvittää sillä hetkellä kotiin saatavia palveluita ja mahdollisuuksia laajentaa palveluita yhteistyössä tulevan monipalveluauton kanssa (Hyvärinen 2008, 5). Leppävirran kauppiat tarjoavat jo ostosten kotiinkuljetuksia. Kauppiat pitivät reseptilääkkeiden- ja ateriapalvelun kotiinkuljetusta ja mökkitalkkaritoimintaa tarpeellisena haja-asutusalueen asukkaille. Kyläkaupat ovat myös tärkeitä kyläläisille tapaamispaikkana. Niissä kyläläiset saavat tyydytettyä sosiaalisen kanssakäymisen tarpeet. Yhdeksi ehdotukseksi nousi idea, jossa uusi monipalveluauto voisi kyyditä halukkaita asukkaita kyläkauppaan, jotta asukas voisi itsenäisesti käydä kaupassa. Kyydin takaisin tarjoaisi kauppias itse.

Palveluntuottajien lisäksi Hyvärinen haastatteli yhdistyksiä ja järjestöjä kartoittaakseen palveluiden tarvetta (Hyvärinen 2008, 5 - 6). Kylätoimikuntien mielestä monipalveluauto olisi tärkeä ja tarpeellinen haja-asutusalueen asukkaille. Tärkeinä palveluina ikäihmiselle he pitivät käsikauppa- ja reseptilääkkeiden kuljetusta sekä verenpaine/ - ja verinäyte – kontrolleja. Tärkeäksi koettiin myös postin palvelut, mikä mahdollistaisi kirjepostin jättämisen ja postimerkkien ostamisen. Useat kylätoimikuntien jäsenet olivat myös sitä mieltä, että kyläläisiltä puuttui paikka, jossa kyläläisillä olisi mahdollisuus tavata toisiaan. Pankkipalveluiden saatavuus kiinnosti toimikunnan jäseniä ja mahdollisuus rahan nostamiseen puhutti jäseniä. Palveluiden lisäksi jäsenet toivat esiin tarpeen hissistä, joka mahdollistaisi liikuntarajoitteisten pääsyn monipalveluautoon.

Myös senhetkiset kirjastoautonkuljettajat halusivat osallistua palveluauton mahdollisten palveluiden ideoimiseen (Hyvärinen 2008, 6). Kuljettajien mielestä muidenkin tavaroiden kuin elintarvikkeiden kuljetus saattoi olla monipalveluauton myötä mahdollista. Heidän mielestään verensokerin ja verenpaineen mittaukset olisivat mahdollisia palveluita. Kuljettajien mielestä myös kopiointipalvelu ja atk- perustaitojen ohjaus olisivat sopivia palveluita monipalveluautossa. Heidän mielestään monipalveluauto sopisi myös hyvin teemapäivien järjestämiseen, tapahtumien järjestämiseen, esittelytilana ja ennakkoäänestyspaikkana.

3.2.2 Kysely ja kyselyn tulokset

Ikäihmisten tarpeita ja toiveita haluttiin Leppävirralla selvittää tarkemmin liittyen monipalveluauton tarpeeseen, joten ikäihmisille lähetettiin aiheeseen liittyen kyselylomake (Hyvärinen 2008, 6 - 7). Kyselylomakkeita lähetettiin 873:lle 65 vuotta täyttäneelle haja-asutusalueen asukkaalle. Kyselyn ulkopuolelle rajattiin kirkonkylä ja kaksi muuta taajama-aluetta. Kyselyn palautusprosentti oli 52, ja vastanneista naisia ja miehiä oli yhtä paljon. Yksin asuvia oli 25 prosenttia vastanneista. Vastanneiden liikuntakyky oli hyvä, yli puolet vastaajista pystyi kävelemään yli kilometrin matkan yhtäjaksoisesti, suuri osa vastaajista pystyi liikkumaan sisätiloissa itsenäisesti, vastanneista vain kymmenen ei pystynyt liikkumaan kodin ulkopuolella.

Tulosten mukaan kauppa/- ja pankkiasiat haluttiin hoitaa itse, suurella osalla vastaajista oli mahdollisuus käyttää vielä omaa autoa asiointimatkojen hoitamiseen (Hyvärinen 2008, 7). Vastanneista 16 prosenttia käytti linja-autoa, taksia tai PALI – autoa asiointimatkojen tekoon. Muutama vastaajista käytti matkan kulkemiseen lähiomaisten tai naapureiden kyytiä.

Yli puolet vastaajista oli sitä mieltä, että heillä oli riittävästi tietoa ikäihmisille suunnatuista palveluista, kuitenkin lisätietoja haluttiin erityisesti terveyskeskuksen ja sosiaalitoimen palveluista, Kelan etuuksista sekä seurakunnan järjestämästä toiminnasta (Hyvärinen 2008, 8). Vastaajat pitivät erityisen tärkeänä myös palveluita, jotka mahdollistavat kotona asumisen. Toiveita yhteistoiminnan järjestämisestä ja

mahdollisuudesta tavata toisia ikäihmisiä esitettiin myös. Tarpeellisin palvelu kyselyn perusteella oli postin palvelut, myös monipalveluautossa matkustamista ja ostosten kotiinkuljetusta pidettiin tarpeellisena. Myös terveydenhuollon palveluja sekä lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden kuljetusta toivottiin. Lisäksi kopiointipalveluja, ikäihmisten tapahtumien ja palveluiden tiedotusta, luentoja terveydestä sekä veikkauspalvelua nettiyhteyksien kautta toivottiin. Tärkeänä pidettiin myös, että monipalveluautoon olisi helppo mennä sisälle ja että henkilökunta ymmärtäisi vanhuk-
sia.

3.2.3 Monipalveluauton hankinta

Leppävirran LEMON – hankkeen myötä monipalveluauto ”Tilda” aloitti liikennöinnin 2008 loppuvuodesta (Sarajärvi 2010, 32). Useimmat toivotut palvelut saatiin toteutettua. Monipalveluauto on yhteistyössä apteekin kanssa, sieltä voi ostaa postimerkkejä ja jättää kirjeitä kuljetettavaksi. Säännöllisiä terveydenhuolto-
palveluita ei lyhyiden pysäkkiaikojen vuoksi ollut mahdollisuutta toteuttaa, kuitenkin monipalveluautossa voidaan mitata asiakkaan verenpaine. Monipalveluauto on myös valmistautunut erilaisten teemapäivien järjestämiseen, joiden pitäjiksi ainakin Kellan, päihdekeskuksen ja muistineuvolan työntekijöillä oli kiinnostusta. ”Tilda” monipalveluauto tarjoaa myös kuljetuspalveluita tavaroiden kuljettamisesta henkilökuljetukseen auton reitin puitteissa.

3.2.4 Ero Lappajärven monipalveluauto hankkeeseen

LEMON – hanke eroaa Lappajärven monipalveluauton hankkeesta siten, että Lappajärvellä suoritettava kysely tulee koskemaan kaikkia kuntalaisia. Kysely kohdistetaan pääasiassa kirjastoautoa ja kauppa-autoa käyttäville kuntalaisille, mutta mitään kunnan alueita ei ole rajattu pois, koska myös kirkonkylän asukkaat ovat tervetulleita käyttämään uuden monipalveluauton palveluita.

Leppävirran monipalveluauton loppuraportin mukaan hankkeen pääasiallisin tavoite oli parantaa haja-asutusalueilla asuvien iäkkäiden ihmisten palvelujen saata- vuutta. Myös Lappajärven kunnan väestö on suurenevassa määrin ikääntyvää, joten ikäihmisten palveluiden tarve on tärkeä kartoittaa tämän opinnäytetyön myö- tä. Kuitenkin Lappajärven kunnan haja-asutusalueilla asuu myös nuoria aikuisia, 35 - 60-vuotiaita työssäkäyviä ja heidän lapsiaan, joten myös heidän palveluiden tarpeen kartoitus oli tärkeää.

3.3 Ranuan monipalveluauto

Ranuan monipalveluauton suunnitteli Vesa Sarajärvi, joka on myös ollut kahden monipalveluauton tilauksessa mukana (Lahti 2011). Monipalveluauto on rekisteröi- ty kolmelle henkilölle, joten asiakaskuljetukset ovat myös mahdollisia. Autossa on tavarankuljetustilat, jotka on sijoitettu kulkemaan läpi auton sisäkäytävän alle. Au- ton alustatiloihin on myös mahdollista lisätä jääkaappi, koska sähköt on vedetty valmiiksi. Autossa on yksilehtinen ovi, joka on koettu huonoksi talvi-aikaan, koska se on raskas ja se jäätyy helposti jumiin. Koetun perusteella kaksilehtinen ovi olisi käytännöllisempi. Autossa on inva-hissi, joka on koettu tarpeelliseksi. Hissin hu- onna puolena on se, että sisääntulo-oven täytyy olla leveä ja se vie paljon tilaa auton sisältä.

Ranuan monipalveluautolla ajetaan noin 25 000 kilometriä vuodessa (Lahti 2011). Autossa on noin 4000 kirjaa asiakkaita varten ja lainauksia tehdään noin 30 000 kappaletta vuodessa. Monipalveluauton perätiloissa on lastenosasto. Autoon on hankittu kaksi tietokonetta, jotka toimivat asiakaspäätteinä. Tietokoneissa on toi- misto-ohjelmat ja niihin on kytketty asiakkaiden käyttöä varten tulostimet. Autossa on myös nettiyhteys asiakkaita varten. Autoon on hankittu iso taulutelevisio, video- laitteet ja laitteiden yhteys tietokoneisiin mahdollistaa esimerkiksi koulutustilai- suuksien järjestämisen. Autossa on lisäksi äänestyskoppi.

Tarvittaessa autolla on myös toinen kuljettaja, jotta auton liikennöinti olisi turvattu poissaolojen aikana (Lahti 2011). Ranuan monipalveluauto ei tarjoa vielä veren-

paineen mittausta tai järjestä koulutustilaisuuksia, mutta palvelut ovat suunnitelmassa, ja ne toteutetaan mahdollisuuksien mukaan pikimmiten. Sarajärvi ohjeisti, että auton suunnitteluvaihe on todella tärkeä ja suunnittelu tulee tehdä tarkkaan, koska valmiiseen monipalveluautoon muutokset ovat hinnakkaita. Paras mahdollinen tapa on suunnitella auton varustelu niin tarkkaan, ettei lisävarusteiden hankintaa tarvitsisi tehdä. Näin ollen asiakasryhmät täytyy miettiä tarkkaan ja taustatutkimuksia täytyy tehdä.

4 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS

4.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Tässä opinnäytetyössä on käytetty tutkimusmenetelmänä kvantitatiivista tutkimusta. Ropen (2000) mukaan kvantitatiivista tutkimusta käytetään aineiston keräämiseen, mikä on määrällistä, tilastollista tai numeerisilla suureilla kuvattavaa. Rope (2000) jatkaa, että aineiston avulla ei niinkään analysoida asioiden syitä, vaan karroitetaan asioiden tilaa. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2000) kirjoittaa, että kvantitatiivisen tutkimuksen tutkimusstrategia on strukturoitua ja aineiston laatu on luotettavaa. Osana kvantitatiivista tutkimusmenetelmää pidetään Survey - tyyppisiä kyselyitä. Hirsjärven ym (2000) mukaan Survey - tyyppisellä tutkimuksella saadaan aineistoa, jolla pyritään kuvailemaan, vertailemaan ja selittämään ilmiöitä.

Ropen (2000) mukaan kvantitatiivisissa tutkimuksissa kyselylomakkeet ovat strukturoituja, joissa kysymykset ovat yksiselitteisiä ja usein vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi. Lotti (2001) lisää, että strukturoitujen kysymysten lisäksi vaihtelua ja rytmiä kyselyyn tuovat avoimet kysymykset, joissa vastaaja saa vastata kysymyksiin spontaanisti. Lotti (2001) jatkaa, että kysely kannattaa aloittaa helpoimmilla kysymyksillä ja niiden jälkeen esittää kysymyksiä, jotka vievät enemmän aikaa.

Kyselylomake täytyy toteuttaa niin, että siinä on kaikki kyseltävät asiat eritelty erikseen. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdellä vaihtoehdolla saa olla vain yksi merkityssisältö. Erittely on tulosten analysoinnin kannalta todella tärkeää, koska vastausta, jossa on kaksi merkityssisältöä, on mahdotonta tulkita yksiselitteisesti. Rope (2000, 442.) Mäntynevan, Heinosen ja Wrangen (2008) mukaan vastaajan täytyy hahmottaa vastausvaihtoehdot kyselylomakkeesta helposti, jotta vastaaja pystyisi vastaamaan yksiselitteisesti.

4.2 Kyselylomakkeen rakentuminen

Ennen kyselylomakkeen laatimista pidettiin monipalveluautotoimikunnan kanssa kokous, jossa mietittiin, mitä tietoja asukkailta haluttiin. Monipalveluautokunta oli jo ennen kokousta pitänyt omia kokouksiaan, joissa he olivat jo miettineet mahdollisia palveluita, joita uudessa monipalveluautossa tarjottaisiin. Toimikunta halusi selvittää, käyttäisivätkö asukkaat tarjottavia palveluita ja kuinka usein he niitä käyttäisivät.

Kyselylomake laadittiin tekstinkäsittelyohjelmalla, koska kysely päätettiin tehdä paperiversiona. Kyselystä tuli viisisivuinen saatekirje mukaan lukien. (LIITE: 1)

Kysely aloitettiin selvittämällä vastaajan taustatietoja. Kysymyksillä 1 - 4 selvitettiin vastaajan sukupuoli, ikä, asuinalue ja perhetilanne. Tutkimuksessa vertailtiin tuloksia pääosin käyttämällä asuinaluetta taustamuuttujana. Perhetilannetta käytettiin yhden kysymyksen analysoinnissa taustamuuttujana.

Kysymys viisi oli suunnattu vastaajille, joilla lapset olivat sen ikäisiä, että asuivat vielä kotona vanhempien luona. Kysymyksellä pyrittiin selvittämään lapsien kiinnostusta lueteltuja palveluita kohtaan. Kysymyksessä suositeltiin vastaajan keskustelemaan vastauksista ja palveluista lapsen/lasten kanssa. Kysymys toteutettiin taulukon avulla, jossa lueteltiin palveluvaihtoehdot ja vastausvaihtoehdoiksi kiinnostava ja ei - kiinnostava. Taulukossa oli myös tilaa omille palveluehdotuksille.

Kysymys kuusi oli suunnattu kaikille vastaajille, ja sen tarkoituksena oli selvittää, onko vastaaja kiinnostunut luetelluista teemapäivien aiheista. Kysymys toteutettiin taulukon avulla, jossa lueteltiin teemapäivien aiheita ja vastausvaihtoehdoiksi annettiin kiinnostava ja ei - kiinnostava. Taulukossa oli myös tilaa omille aiheehdotuksille.

Kysymyksellä seitsemän pyrittiin selvittämään lueteltujen palveluiden käyttöiheyttä. Selkeyden saavuttamiseksi kysymykset toteutettiin taulukon avulla, jossa ensin taulukoitiin kirjastopalvelut ja vaihtoehdoiset palvelut ja toisessa taulukossa oli esi-

tetty kaupan tarjoamat palvelut. Vastausvaihtoehtoja annettiin viisi. Vastausvaihtoehdot olivat: kerran viikossa, kaksi kertaa kuukaudessa, kerran kuukaudessa, harvemmin, mutta käyttäisin palvelua ja en koskaan.

Kysymykset 8 - 10 olivat avoimia kysymyksiä, joihin oli jätetty vastaajalle tilaa vastata kysymykseen spontaanisti. Ensimmäisellä avoimella kysymyksellä haluttiin selvittää vastaajien mielipidettä sopivan pituisesta monipalveluauton pysähdysajasta. Toisella avoimella kysymyksellä pyrittiin selvittämään, olisiko vastaaja halunnut jotain muita palveluita monipalveluautoon, joita ei ollut aikaisemmin mainittu. Tämän kysymyksen vastauksilla pyrittiin myös saamaan lisää ehdotuksia palveluiden tarjontaan. Viimeisellä avoimella kysymyksellä haluttiin selvittää vastaajilta, kuinka tarpeellista/hyödyllistä palveluiden tuominen asiakkaan luokse on. Tämän kysymyksen vastauksilla saamme myös selvitettyä, onko monipalveluauton hankkiminen kunnalle tarpeellista asukkaiden mielestä.

4.3 Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin paperikyselynä 28.9.2011 - 14.10.2011 välisenä aikana. Kyselylomakkeet olivat täytettävissä Lappajärven kunnankirjastossa, kirjaston kirjastoautossa ja Lappajärven osuuskaupan kauppa-autossa, joissa ne sai palauttaa kirjastossa olevaan laatikkoon tai autojen kuljettajille. Kyselyä ei toteutettu postikyselynä, koska halusimme tavoittaa asukkaat, jotka käyttävät sekä kirjaston palveluita että kirjastoauton ja kauppa-auton palveluita. Postikyselyssä on myös vaarana se, että lomakkeet menevät paperinkeräykseen ilman kirjekuoren avaamista, minkä lisäksi postikyselyn toteutuksesta olisi aiheutunut toimeksiantajalle postimaksukuluja. Vastausajankohtaan sattui ikävästi kirjastoauton kuljettajan syysloma 10.10.2011 - 14.10.2011 välisenä aikana, jolloin kirjastoauto ei kulkenut viikoittaisista reitteistään.

Kyselylomake oli täytettävissä kolmessa eri toimipisteessä, näin ollen perusjoukkoa ei voitu määrittää. Vastaajat olivat satunnaisia kirjaston, kirjastoauton ja kauppa-auton käyttäjiä, joten otantamenetelmä oli satunnaisotanta. Tavoitteena oli

saada 50 vastausta, joka ylitettiin. Vastauksia saatiin 71, joka yllätti toimeksiantajan ja tutkijan iloisesti.

Kyselylomakkeista tiedotettiin paikallisessa Järviseudun Sanomissa, johon toimittaja teki haastattelun tutkijasta ja kertoi kyselylomakkeiden sijainneista ja saatavuusajasta. (LIITE 2) Lehtijutun tekeminen asiasta oli kirjaston työntekijän idea, koska halusimme kyselylle näkyvyyttä, mutta mainos tai tapahtumakalenteriin ilmoittaminen olisi tuonut toimeksiantajalle kustannuksia.

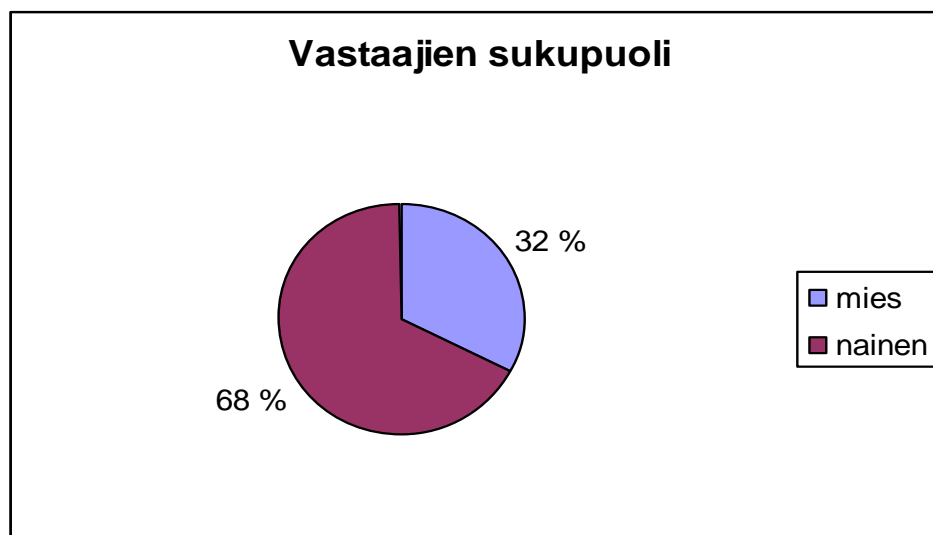
4.4 Tutkimuksen analysointi

Tutkimustulokset kerättiin Microsoft Office - excel ohjelmaan ja tulokset käsiteltiin kuvioiden ja taulukoiden avulla. Osa tutkimusaineistosta on tarkasteltu ja vertailtu käyttäen vastaajan asuinalueita taustamuuttujana. Osa tutkimusaineistosta on analysoitu käyttäen perhetilannetta taustamuuttujana. Tulosten analysoinnin yhteydessä käytetty n - kirjain kuvaa kysymykseen vastanneiden määrää.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

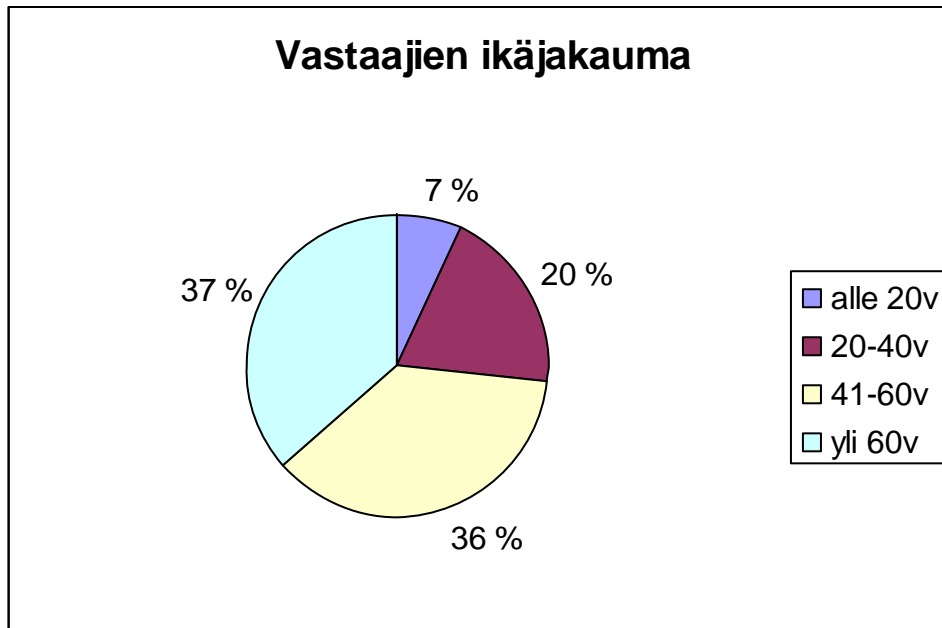
5.1 Taustatiedot

Vastaajista suurin osa oli naisia, niin kuin kuviosta 1 voimme nähdä. Vastaajista 68 prosenttia oli naisia ja 32 prosenttia oli miehiä. Tästä voimme päätellä, että naiset ovat innokkaampia vastaamaan kyselyihin kuin miehet.

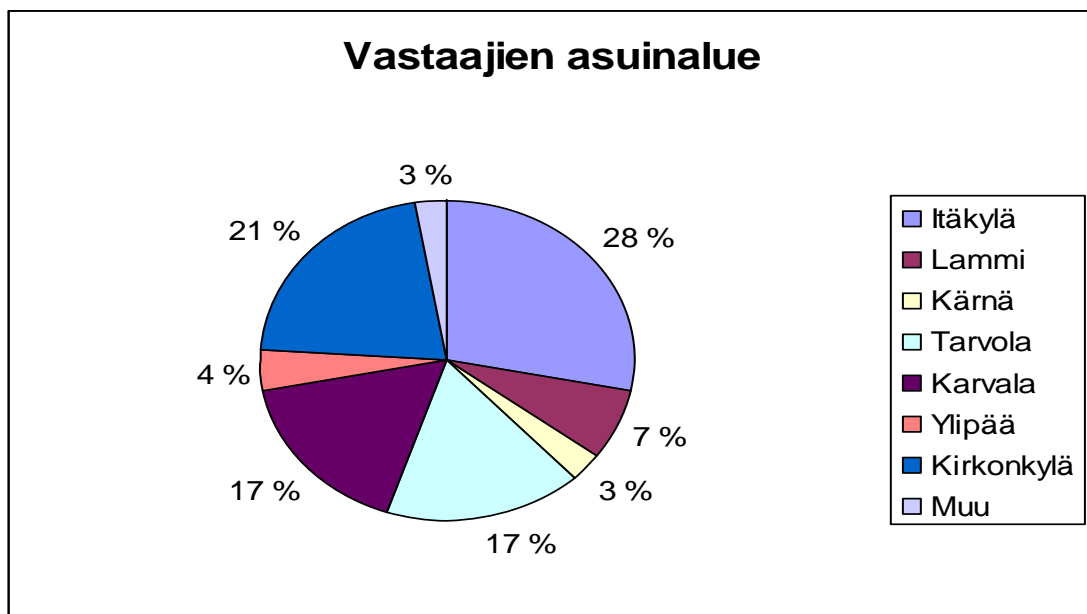
KUVIO 2. Vastaajien sukupuoli. (n=71)

Kuviossa 2 kuvataan vastaajien ikäjakaumaa, josta näemme, että suurin osa vastaajista oli yli 40 – vuotiaita. Vastaajista 37 prosenttia oli yli 60 - vuotiaita, 36 prosenttia vastaajista oli 41 - 60 - vuotiaita, 20 - 40 - vuotiaita vastaajia oli 20 prosenttia ja 7 prosenttia vastaajista oli alle 20 - vuotiaita. Näin ollen jopa 73 prosenttia vastaajista oli yli 40 - vuotiaita.

KUVIO 3. Vastaajien ikäjakauma. (n=71)

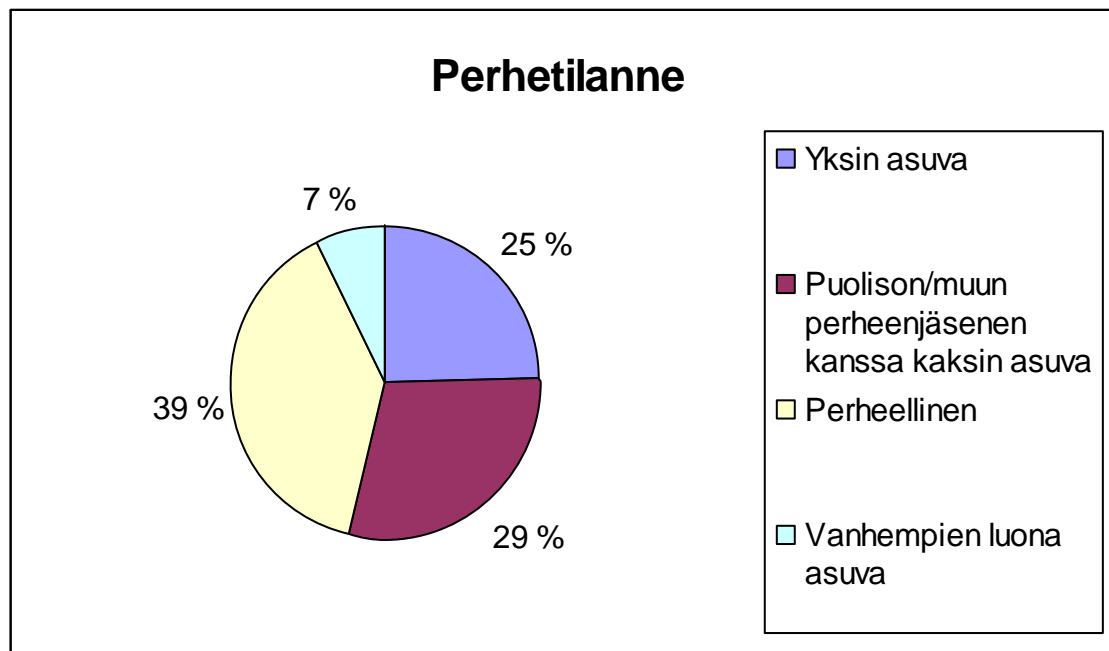
Koska kysely koski Lappajärven kuntalaisia, selvitimme, miltä asuinalueelta vastaajat olivat. Vastaajista suurin osa eli 28 prosenttia asuivat Itäkylässä, 21 prosenttia vastaajista asui Kirkonkylällä, sekä Tarvolassa asuvien vastaajien että Karvalassa asuvien vastaajien määrä oli 17 prosenttia. Lammilla asui vastaajista 7 prosenttia, Ylipäässä asui 4 prosenttia vastaajista ja sekä Kärnäessä asuvien että muilla asuinalueilla asuvien vastaajien osuus oli 3 prosenttia.

KUVIO 4. Vastaajien asuinalueet. (n=71)

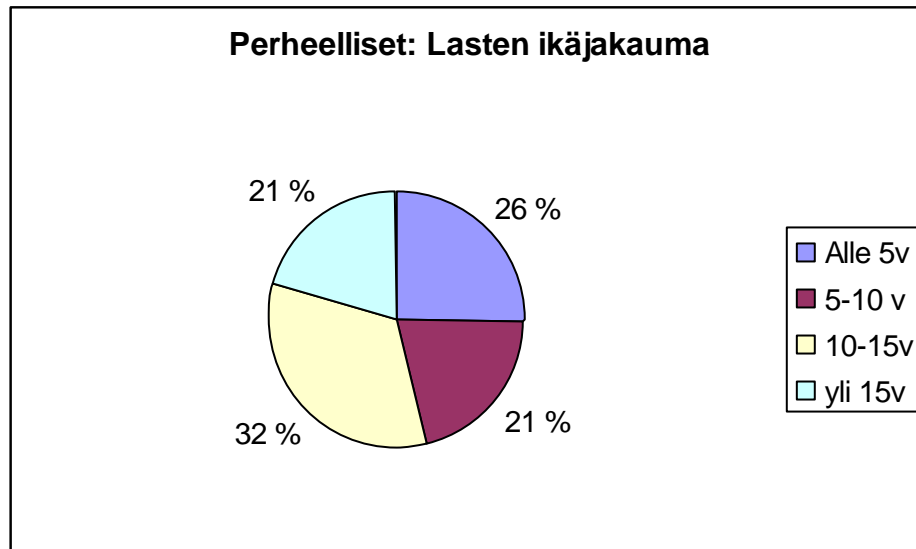
5.2 Perhetilanne

Vastaajista suurin osa, 39 prosenttia, oli perheellisiä ja asui lasten kanssa, 29 prosenttia vastaajista asui puolison tai muun perheen jäsenen kanssa kahdestaan. Yksin asuvia oli 25 prosenttia vastaajista ja 7 prosenttia asui vielä kotona vanhempien luona. Perhetilanteen kartoitus oli tutkimukselle olennaista, koska tuleva monipalveluauto halutaan suunnitella palvelemaan kaikkia kuntalaisia lapsesta vaariin.

KUVIO 5. Vastaajien perhetilanne. (n=69)

Seuraavan kuvion on määrä selvittää lasten ikäjakaumaa perheellisissä talouksissa. Ikäjakauma oli suhteellisen tasainen. Suurimmaksi ikäluokaksi nousi 10 - 15 - vuotiaat lapset, joita oli 32 prosenttia. Toiseksi suurin ikäluokka oli alle 5 - vuotiaat lapset, joita oli 26 prosenttia, 5 - 10 - vuotiaita ja yli 15 - vuotiaita oli molempia 21 prosenttia.

KUVIO 6. Perheelliset: Lasten ikäjakauma. (n=39)

5.3 Monipalveluauton palvelut lapsille ja teemapäivät

Kyselyssä kysimme taulukon avulla mielipiteitä lapsille suunnatuista palveluista. Rajasin vastukset niin, että vain perheelliset vastaajat, joilla lapset asuvat kotona, vastaavat kysymyksiin yhdessä lasten kanssa. Otin tuloksiin myös mukaan kahden vanhempien luona asuvan alle 20 - vuotiaan vastaukset. Kysymyksessä annettiin vaihtoehtoja mahdollisista palveluista, ja vastaajilta kysyttiin yksinkertaisesti kiinnostaako palvelu vai ei.

Vastaajien keskuudessa kiinnostavimmaksi palveluksi koettiin pihapelien lainauspalvelu, jopa 15 vastaajaa oli kiinnostunut palvelusta. Pienten lorunurkkauspalvelu koettiin kaikista palveluista vähiten kiinnostavaksi, mutta kiinnostuneitakin vastaajia oli kahdeksan. Kokonaisuudessaan ehdotetut palvelut olivat vastaajien keskuudessa kiinnostavia. Havainnollistan vastauksien hajontaa taulukon 1 avulla.

TAULUKKO 1. Mielenpidettä lapsille suunnatuista palveluista. (n=21)

	Kiinnostava	Ei kiinnostava	Ei vastausta
Pienten lorunurkkaus	8	8	5
Satuhetki	10	8	3
Askarteluhetki	11	7	3
Maalaus/piirrustushetki	12	7	2
Opitaan kieliä leikkimällä	10	7	4
Pelihetki (muistipelit, korttipelit ym.)	10	8	3
Pihapeliin lainaus (kroketti, mөлкky ym.)	15	4	2
Turvallisesti netissä (nuorille)	11	7	3

Kysyin kyselyssä myös mielenpidettä teemapäivien aiheista taulukon avulla, antamalla ensin vaihtoehdot ja mahdollisuus vastata kiinnostava tai ei kiinnostava. Annoin myös mahdollisuuden ehdottaa omia aiheita mahdollisten teemapäivien aiheiksi.

Kiinnostavin teemapäivän aihe oli liikunta & ravinto -aiheiset teemapäivät, jopa 45 vastaajaa piti aihetta kiinnostavana. Kokonaisuudessaan teemapäivien aiheet olivat melko kiinnostavia, ja toisaalta tyhjiä vastauksia tuli melko paljon. Vastaajat ehdottivat seuraavia aiheita mahdollisiin teemapäiviin: vanhusten palvelut, vanhoille & vammaisille ajanvietteohjeita, tietotekniikka ja tietokoneen käyttö, kirjailija - illat ja Helmimartoilta toivottiin ruokaan liittyviä tietoisuuksia kauden tuotteista sekä käsityö - opastusta villasukkien ja lapasten tekoon. Vastauksien hajontaa on havainnollistettu taulukolla 2.

TAULUKKO 2. Mielenpidettä teemapäivien aiheista. (n=53)

	Kiinnostava	Ei kiinnostava	Ei vastausta
Turvallisesti liikenteessä	27	9	17
Lapset&nuoret	23	9	21
Liikunta&ravinto	45	4	4
Terveenä työelämässä	24	10	21
Helmimartat (joulukoristeiden teko)	22	13	18

5.4 Palvelujen käyttöiheys

Tässä opinnäytetyössä vastausvaihtoehdot ovat käyttöiheyden mittaamista, joten keskiarvoja ei voida laskea. Tässä kappaleessa analysoin kyselylomakkeen tuloksia, joista selviää, kuinka usein asukkaat käyttäisivät mahdollisesti tarjottavia palveluita. Analysoin vastauksia ensin koko vastaajajoukosta, ja sen jälkeen erittelen käyttöiheyttä vielä asuinalueen perusteella.

5.4.1 Kirjastopalvelut ja vaihtoehtoiset palvelut

Yli 90 prosenttia vastaajista käyttäisi kirjastopalveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista yli 60 prosenttia käyttäisi kirjaston palveluita kerran viikossa. Noin 5 prosenttia vastaajista käyttäisi kirjastopalveluita harvemmin kuin kerran kuukaudessa tai ei koskaan. Vastaukset ovat eriteltyinä taulukkoon 3 asuinalueittain.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä 19 käyttäisi kirjastopalveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Kirkonkylällä asuvien vastaajien määrästä 14 käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Kerran kuukaudessa tai useammin kirjastopalveluita käyttäviä vastaajia Tarvolassa asuvista ja Karvalassa asuvista oli molemmissa 12. Lammilla asuvien vastaajien määrästä viisi käyttäisi kirjastopalveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Ylipäässä asuvista vastaajista kolme käyttäisi kirjastopalveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Sekä Kärnäessä asuvista vastaajista että muilla alueilla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi kirjastopalveluita kerran kuukaudessa tai useammin.

TAULUKKO 3. Kirjastopalveluiden käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	13	4	2	1		
Kirkonkylä	10	4			1	
Tarvola	5	3	3	1		
Karvala	8	1	3			
Lammi	5					
Ylipää	2	1				
Kärnä	2					
Muu	1		1			

Lääkekaappipalveluun kuntalaiset suhtautuivat melko varauksellisesti. Kuitenkin yli puolet vastaajista voisi käyttää palvelua, jos palvelu olisi tarjolla. Yli 10 % vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa, käyttäisikö palvelua vai ei. Lääkekaappipalvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 4.

Lääkekaappipalveluita kerran kuukaudessa tai useammin käyttäviä vastaajia Itäkylän asuinalueella oli seitsemän. Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä yhdeksän käyttäisi lääkekaappipalveluita jossain määrin mutta harvoin. Itäkylässä asuvista vastaajista neljä ei käyttäisi lääkekaappipalvelua lainkaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi lääkekaappipalveluita kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista kuusi käyttäisi lääkekaappipalvelua, mutta harvoin. Vastaajista viisi ei käyttäisi tai ei osannut sanoa käyttäisikö lääkekaappipalvelua.

Tarvolassa asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi lääkekaappipalvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista viisi käyttäisi palvelua mutta harvoin ja kolme vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua. Karvalassa asuvista vastaajista viisi käyttäisi lääkekaappipalvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista neljä käyttäisi palvelua harvoin ja kolme vastaajaa ei tiennyt käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan.

Lammilla asuvien vastaajien määrästä kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kaksi vastaajista ei osannut sanoa tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Ylipäässä asuvien vastaajien määrästä kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja käyttäisi palvelua harvoin. Kärnässä asuvien vastaajien määrästä kaksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Muilla asuinalueilla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin.

TAULUKKO 4. Lääkekaappipalvelun käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	4		3	9	3	1
Kirkonkylä			4	6	3	2
Tarvola		1	3	5	3	
Karvala	1	1	3	4	2	1
Lammi	1		1	1	1	1
Ylipää			2	1		
Kärnä						2
Muu		1	1			

Verenpaineen ja verensokerin mittaukset koetaan henkilökohtaisiksi asioiksi, ja se näkyy myös kyselyn tuloksissa. Vain hieman yli 20 prosenttia vastaajista käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Noin 40 prosenttia vastaajista käyttäisi palvelua ja noin 40 prosenttia vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan, tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 5.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä kaksi käyttäisi verenpaine - ja verensokeri -mittauspalvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Harvemmin palvelua käyttäisi jopa 11 ja seitsemän vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvien vastaajien määrästä viisi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista neljä käyttäisi palvelua harvemmin ja kuusi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista kuusi käyttäisi palvelua joskus ja vain kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Karvalassa asuvien vastaajien määrästä vain yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista neljä käyttäisi palvelua harvemmin ja jopa seitsemän vastaajista ei käyttäisi palvelua lainkaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Vastaajista kolme ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua harvoin ja kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kärnässä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin, muut vastaajat eivät osanneet sanoa käyttäisikö palvelua. Muiden asuinalueiden vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin.

TAULUKKO 5. Verenpaine/verensokeri mittauspalvelun käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastusta
Itäkylä	2			11	4	3
Kirkonkylä			5	4	4	2
Tarvola			3	6	3	
Karvala			1	4	4	3
Lammi			2		1	2
Ylipää				2	1	
Kärnä			1			1
Muu		1	1			

Virtsanäytepalvelun käyttö koettiin todella epäsuosituksi, vain alle 40 prosenttia kaikista vastaajista käyttäisi palvelua ja yli 60 prosenttia ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Syy tulokseen on luultavasti siinä, että kyselyssä kohta antoi ymmärtää, että näyte otettaisiin monipalveluautossa. Näin ei suinkaan ole, vaan palvelu käsittäisi vain näytteen kuljettamisen terveyskeskukseen. Palvelun tarkempi määrittely olisi todennäköisesti tuonut erilaisia näkökulmia tuloksiin. Tästä syystä en erittele asuinalueittain tämän osion tuloksia. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 6.

TAULUKKO 6. Virtsanäytepalvelun käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastusta
Itäkylä	2			7	7	4
Kirkonkylä			1	5	5	4
Tarvola			1	6	4	1
Karvala				2	7	3
Lammi					2	3
Ylipää				1	2	
Kärnä						2
Muu	1			1		

Harrastevälineiden lainauspalvelua pidettiin vastaajien keskuudessa mieluisena. Hieman yli 60 prosenttia oli sitä mieltä, että käyttäisi palvelua useammin kuin kerran kuukaudessa tai harvemmin. Alle 40 prosenttia ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 7.

Itäkylässä asuvien vastaajien keskuudessa vain neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin, harvemmin palvelua käyttäisi yhdeksän vastaajaa. Vastaajista seitsemän ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvista vastaajista neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja viisi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kuusi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan.

Tarvolassa asuvista vastaajista kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista vain kolme ei käyttäisi palvelua koskaan, tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua laisinkaan. Karvalassa asuvien vastaajien keskuudessa vain kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin, harvemmin palvelua käyttäisi seitsemän vastaajaa. Vastaajista kolme ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan.

Lammilla asuvista vastaajista viisi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Tämä voi johtua siitä, että kyselyssä ei eritelty harrastevälineitä. Ylipäässä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa

tai useammin ja kaksi vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Kärnäissä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja ei osannut sanoa tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Muilla alueilla asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 7. Harrastevälineiden kuljetuspalvelun käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	2	1	1	10	3	3
Kirkonkylä			4	5	4	2
Tarvola			3	6	2	1
Karvala		1	1	7		3
Lammi					1	4
Ylipää		1			1	1
Kärnä				1		1
Muu	1					1

Kelan ja työvoimatoimiston palveluita käytettäisiin vastaajien keskuudessa. Yli 60 prosenttia vastaajista käyttäisi palveluita jossain määrin. Kaikista vastaajista 26, eli alle 40 prosenttia vastaajista ei tiennyt käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi palvelua koskaan. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 8.

Itäkylässä asuvista vastaajista viisi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin ja 10 vastaajista käyttäisi palveluita harvemmin. Vastaajista viisi ei tiennyt käyttäisikö palveluita tai ei käyttäisi palveluita koskaan. Kirkonkylällä asuvien vastaajien keskuudessa vain kaksi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin ja viisi vastaajaa harvemmin. Vastaajista kahdeksan ei käyttäisi tai ei tiennyt käyttäisikö palveluita.

Tarvolassa asuvista vastaajista kolme käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin, harvemmin palveluita käyttäisi neljä. Vastaajien keskuudessa kuusi ei käyttäisi palveluita tai ei tiennyt käyttäisikö niitä. Karvalassa asuvista vastaajista 10 käyttäisi palveluita jossain määrin ja kaksi vastaajista ei käyttäisi palveluita tai ei osannut sanoa käyttäisikö niitä.

Lammilla asuvien vastaajien määrästä kaksi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin, ja kolme vastaajaa ei osannut käyttäisikö palveluita tai ei käyttäisi niitä koskaan. Ylipäässä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palveluita josain määrin ja kaksi vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palveluita tai ei käyttäisi niitä koskaan. Kärnässä asuvien vastaajien keskuudessa yksi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja ei käyttäisi palveluita koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö niitä. Muualla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin.

TAULUKKO 8. Kelan/työvoimatoimiston palveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	2		3	10	3	2
Kirkonkylä		1	1	5	5	3
Tarvola			3	4	5	
Karvala				10		2
Lammi			2		1	2
Ylipää				1	1	1
Kärnä			1			1
Muu			2			

Äänestyspalvelu koettiin selkeästi mahdollisuutena. Palvelun tarkoitus on tuoda ennakoäänestyspaikka monipalveluauton mukana asukkaalle. Vastaajista yli 60 prosenttia käyttäisi palvelua tarvittaessa ja vain alle 10 prosenttia ei käyttäisi palvelua koskaan. Yli 20 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Tulokset olivat melko yksiselitteisiä, eikä asuinalueilla ollut suurta merkitystä vastauksiin, joten en erittele niitä erikseen. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 9.

TAULUKKO 9. Äänestyspalvelun käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastusta
Itäkylä	2			13	3	2
Kirkonkylä				9	2	4
Tarvola				6	4	2
Karvala	1			5	1	5
Lammi				1		4
Ylipää			1	2		
Kärnä				1		1
Muu				2		

Kunnan nuorten palveluiden ideana on, että monipalveluauto kuljettaa kunnan nuoria, jotka työskentelevät kunnalle ”toimintatonni” - projektin alaisena. Projektin tarkoitus on työllistää kunnan nuoria, joiden työtehtäviin kuuluu muun muassa nurmikon leikkuuta, lumitöitä, siivousta ym. Tutkimuksessa selvisi, että vain hieman alle 50 prosenttia vastaajista käyttäisi näitä palveluita, noin 20 prosenttia ei käyttäisi palveluita koskaan ja jopa noin 30 prosenttia vastaajista ei vastannut kysymykseen. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 10.

Kerran kuukaudessa tai useammin kunnan nuorten palveluita käyttäviä vastaajia Itäkylän asuinalueella ei ollut, kuitenkin 10 vastaajaa käyttäisi palveluita. Toiset 10 vastaajaa ei tiennyt käyttäisikö palveluita tai ei käyttäisi niitä ollenkaan. Kirkonkylällä asuvien vastaajien keskuudessa kahdeksan käyttäisi palveluita jossain määrin ja seitsemän vastaajaa ei käyttäisi palveluita laisinkaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö niitä.

Tarvolassa asuvien vastaajien keskuudessa kaksi käyttäisi palveluita kerran kuukaudessa tai useammin ja neljä vastaajaa käyttäisi palveluita harvemmin. Vastaajista kuusi ei osannut sanoa käyttäisikö palveluita tai ei käyttäisi koskaan. Kerran tai useammin kuukaudessa käyttäviä vastaajia Karvalan asuinalueella oli myös kaksi, vastaajista kolme käyttäisi palveluita harvemmin. Vastaajista seitsemän ei käyttäisi palveluita koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö niitä.

Lammilla asuvista vastaajista yksi käyttäisi palveluita, ja neljä vastaajaa ei käyttäisi palveluita koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö niitä. Ylipäässä asuvien vas-

taajien keskuudessa yksi käyttäisi palveluita useammin kuin kerran kuukaudessa ja yksi vastaaja käyttäisi palveluita harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palveluita koskaan. Kärnäissä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palveluita silloin tällöin ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palveluita. Muilla alueilla asuvista vastaajista yksi käyttäisi palveluita jossain määrin ja yksi vastaajista ei käyttäisi palveluita koskaan.

TAULUKKO 10. Kunnan nuorten palveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä				10	3	7
Kirkonkylä			1	7	2	5
Tarvola			2	4	4	2
Karvala	2			3	3	4
Lammi				1	1	3
Ylipää	1			1	1	
Kärnä				1		1
Muu				1	1	

Verenluovutuspalvelua ei pidetty niinkään hyvänä ajatuksena. Vain alle 40 prosenttia kaikista vastaajista voisi käyttää palvelua jossakin määrin. Sen sijaan noin 30 prosenttia vastaajista ei käyttäisi koskaan palvelua ja noin 30 prosenttia vastaajista ei vastannut kysymykseen ollenkaan. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 11.

Itäkylässä asuvat vastaajat suhtautuivat palveluun kaikkein suopeimmin. Heistä kolme vastaajaa käyttäisi palvelua kerran tai useammin kuukaudessa ja vastaajista yhdeksän käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kahdeksan ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan. Kirkonkylällä asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja vastaajista kolme käyttäisi harvemmin. Kymmenen vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö sitä.

Tarvolassa asuvien vastaajien keskuudessa kolme vastaajaa käyttäisi palvelua ja vastaajista yhdeksän ei osannut käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan.

Karvalassa asuvista vastaajista viisi käyttäisi palvelua jossain määrin ja vastaajista seitsemän ei joko tiennyt käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan.

Lammilla asuvista vastaajista viisi ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvien vastaajien määrästä yksi käyttäisi palvelua jossain määrin ja kaksi vastaajaa ei käyttäisi koskaan palvelua tai ei osannut sanoa käyttäisikö sitä. Kärnässä asuvien vastaajien keskuudessa kaksi vastaajaa ei osannut vastata käyttäisikö palvelua ja muilla alueilla asuvien vastaajien määrästä kaksi ei käyttäisi palvelua koskaan.

TAULUKKO 11. Verenluovutuspalvelun käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä			4	9	4	3
Kirkonkylä		1	1	3	7	3
Tarvola				3	7	2
Karvala				5	3	4
Lammi					2	3
Ylipää				1	1	1
Kärnä						2
Muu					2	

Pankkipalvelut koetaan hyvin henkilökohtaisiksi palveluiksi, ja nettipankin käyttö on yhteiskunnassamme melko suurta. Sen voi todeta myös tulosten perusteella, koska yli 50 prosenttia vastaajista ei käyttäisi pankkipalvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua vai ei. Noin 45 prosenttia vastaajista kuitenkin käyttäisi pankkipalveluita, jos niitä tarjottaisiin monipalveluautossa. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 12.

Kerran kuukaudessa tai useammin palvelun käyttäviä vastaajia Itäkylän asuinalueella oli viisi ja vastaajista neljä käyttäisi palvelua harvemmin. Pankkipalvelua ei käyttäisi koskaan kahdeksan vastaajaa ja kolme vastaajaa ei osaa sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylällä asuvista vastaajista vain kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja vastaajista neljä käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kahdeksan ei tiennyt käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan.

Tarvolassa asuvien vastaajien määrästä viisi käyttäisi pankkipalveluita kerran tai useammin kuukaudessa, seitsemän vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan. Kerran kuukaudessa tai useammin käyttäviä vastaajia Karvalan asuinalueelta oli neljä ja vastaajista kaksi käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kolme ei käyttäisi palvelua ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi pankkipalveluita kerran tai useammin kuukaudessa, vastaajista kolme ei käyttäisi palvelua tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvien vastaajien määrästä vain yksi käyttäisi palvelua jossain määrin ja kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua. Kärnäessä ja muilla asuinalueilla asuvista vastaajista kolme käyttäisi palvelua jossain määrin ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 12. Pankkipalveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	2	1	2	4	8	
Kirkonkylä			3	5	4	3
Tarvola	1	1	3		6	1
Karvala	2	2		2	3	3
Lammi	1		1		1	2
Ylipää				1	1	1
Kärnä				1		1
Muu			1	1		

Apuvälineiden kuljetuspalvelu koettiin melko vähäpätöiseksi palveluksi. Reilusti yli puolet noin 60 prosenttia oli sitä mieltä, että ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Vastaajista noin 40 prosenttia käyttäisi palvelua, jos sellaista tarjottaisiin, kuitenkin suurin osa heistä käyttäisi palvelua harvemmin. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 13.

Itäkylässä asuvien vastaajien keskuudessa vain viisi käyttäisi palvelua ylipääntään, jopa 12 vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan ja vastaajista kolme ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvien vastaajien määrästä neljä käyt-

täisi palvelua, vastaajista kahdeksan ei koskaan käyttäisi palvelua ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Apuvälineiden kuljetuspalvelun käyttäjiä Tarvolan asuinalueella oli kuusi ja toiset kuusi ei käyttäisi palvelua koskaan. Karvalassa asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi palvelua, jos sellaista tarjottaisiin ja kahdeksan vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvien vastaajien keskuudessa palvelua ei pidetty tärkeänä, kaksi vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan ja kolme ihmistä ei tiennyt käyttäisikö palvelua vai ei. Ylipäässä asuvista vastaajista sen sijaan yksi käyttäisi palvelua jossain määrin, mutta siltäkin alueelta kaksi ihmistä ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kärnäessä ja muilla asuinalueilla asuvien vastaajien määrästä kaksi käyttäisi palvelua, jos sellaista tarjottaisiin ja kaksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 13. Apuvälineiden kuljetuspalvelun käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastusta
Itäkylä	2			3	12	3
Kirkonkylä			2	2	8	3
Tarvola			1	5	6	
Karvala			1	3	5	3
Lammi					2	3
Ylipää				1	1	1
Kärnä				1		1
Muu				1		1

5.4.2 Kaupan palvelut

Tässä osiossa tarkastelen palveluiden käyttötiheyksiä taulukoiden avulla. Tarkastelen vastauksia ensin koko vastaajajoukosta ja sen jälkeen erittelen vastaukset asuinalueittain.

Kaupan palvelut koettiin vastaajien keskuudessa tärkeiksi. Reilusti yli 50 prosenttia vastaajista käyttäisi palvelua, joka mahdollistaisi elintarvikeostosten kuljettamisen asiakkaalle monipalveluauton mukana. Noin 20 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 14.

Vaikka Itäkylän asuinalueella on Sale - lähikauppa palvelemassa asukkaita, vastaajista yhdeksän käyttäisi elintarvikeostosten kuljetuspalvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Harvemmin palvelua käyttäisi kolme vastaajaa ja kahdeksan vastaajaa ei joko osannut sanoa käyttäisikö palvelua tai ei käyttäisi sitä koskaan. Myös Kirkonkylällä asuvien vastaajien vastaukset yllättivät, koska kaupan palvelut ovat heitä lähellä, vastaajista yhdeksän kuitenkin käyttäisi palvelua jossain määrin ja vain kuusi vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei tiennyt käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvilla asukkailla lähin kauppa sijaitsee keskustassa ja se myös näkyy tutkimustuloksissa. Tarvolassa asuvista vastaajista seitsemän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja neljä vastaajaa harvemmin. Vastaajista vain yksi ei käyttäisi palvelua koskaan. Karvalassa ei myöskään ole lähikauppaa palvelemassa asukkaita, mutta heistä vain kolme vastaajaa käyttäisi elintarvikkeiden kuljetuspalvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Kuitenkin kahdeksan vastaajaa käyttäisi palvelua jossain määrin ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvat asukkaat hoitavat elintarvikeostoksensa joko Lappajärven keskustassa tai Evijärven keskustassa. Vastaajista kaksi käyttäisi elintarvikeostosten kuljetuspalvelua kerran viikossa ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvat asukkaat tekevät elintarvikeostoksensa joko Lappajärven keskustassa tai Alajärven keskustassa. Heistä kaksi käyttäisi tarjottavaa palvelua kerran viikossa ja yksi vastaaja ei käyttäisi palvelua koskaan. Kärnäessä ja muilla asuinalueilla asuvat asukkaat tekevät elintarvikeostoksensa Lappajärven keskustassa ja heistä kaksi vastaajaa käyttäisi kuljetuspalvelua kerran viikossa ja kaksi vastaajaa ei joko koskaan tai ei osaa sanoa käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 14. Elintarvikeostosten käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastusta
Itäkylä	5	3	1	3	5	3
Kirkonkylä	5	1		3	5	1
Tarvola	6	1		4	1	
Karvala	1	2		8		1
Lammi	2					3
Ylipää	2				1	
Kärnä	1					1
Muu	1				1	

Postin palvelut koettiin vastaajien keskuudessa erittäin tärkeäksi. Yli 80 prosenttia vastaajista käyttäisi palvelua, jos sellaista tarjottaisiin ja noin 15 prosenttia vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Postin palveluiksi eriteltiin kyselylomakkeessa kirjepostin kuljetus ja vastaanotto sekä postipakettien kuljetus ja vastaanotto. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 15.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä 11 käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kaksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvista vastaajista kuusi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja viisi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan ja kaksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvien vastaajien keskuudessa seitsemän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja viisi vastaajaa harvemmin. Karvalassa asuvista vastaajista viisi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista yksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvista vastaajista kaikki viisi käyttäisivät palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Myös Ylipäässä asuvista vastaajista kaikki kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin. Kärnäessä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran viikossa ja yksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Muilla

asuinalueilla asuvien vastaajien määrästä kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin.

TAULUKKO 15. Postipalveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	3	3	5	6	2	1
Kirkonkylä	3	1	2	5	2	2
Tarvola	2	3	2	5		
Karvala	3	1	1	6		1
Lammi	2	1	2			
Ylipää	1	2				
Kärnä	1					1
Muu		1	1			

Veikkauspalveluiden käyttö vastaajien keskuudessa jakautui melkein puoliksi. Hieman alle 60 prosenttia vastaajista käyttäisi veikkauspalveluita, jos sellaisia tarjottaisiin ja yli 40 prosenttia vastaajista ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Veikkauspalvelut koetaan jossain määrin henkilökohtaisiksi ja nykyään veikkauspalvelut ovat asiakkaan saatavilla internetissä. Palvelun käyttötiheys on havainnollistettu taulukolla 16.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä yhdeksän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kaksi vastaajaa harvemmin. Vastaajista seitsemän ei käyttäisi palvelua koskaan ja kaksi ei osannut vastata käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvista vastaajista seitsemän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kaksi vastaajaa harvemmin. Vastaajista neljä ei käyttäisi palvelua koskaan ja kaksi ei tiennyt käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvista vastaajista kuusi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan. Karvalassa asuvista vastaajista viisi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kolme vastaajaa harvemmin. Vastaajista neljä ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä

asuvien vastaajien keskuudessa vain yksi käyttäisi palvelua kerran viikossa ja kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan. Kärnässä ja muilla asuinalueilla asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua jossain määrin ja kaksi vastaajaa ei käyttäisi palvelua koskaan tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 16. Veikkauspalveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	7	1	1	2	7	2
Kirkonkylä	6		1	2	4	2
Tarvola	1	1	4		6	
Karvala	3	1	1	3		4
Lammi	3	1				1
Ylipää	1				2	
Kärnä	1					1
Muu				1	1	

Suurin osa vastaajista käyttäisi kirjakaupan palveluita, jos niitä tarjottaisiin. Vastaajista 54 prosenttia käyttäisi palvelua, 18 prosenttia ei käyttäisi palvelua koskaan ja 28 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Palvelun käyttötiheys on kuvattu taulukolla 17.

Itäkylässä asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja seitsemän harvemmin. Vastaajista kolme ei käyttäisi palvelua koskaan ja seitsemän vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylässä asuvien vastaajien määrästä neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja harvemmin. Vastaajista viisi ei käyttäisi palvelua koskaan ja viisi vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvista vastaajista kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja seitsemän harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja yksi vastaaja ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Karvalassa asuvien vastaajien määrästä vain yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja seitsemän harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja vastaajista kaksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Lammilla asuvien vastaajien määrästä yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa, yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvista vastaajista vain kaksi käyttäisi palvelua ylipäättänsä ja yksi vastaaja ei käyttäisi palvelua koskaan. Kärnäessä ja muilla asuinalueilla asuvien vastaajien määrästä yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa, yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja kaksi vastaajaa ei tiennyt käyttäisikö palvelua.

TAULUKKO 17. Kirjakaupan palveluiden käyttötiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	2		1	7	3	7
Kirkonkylä	1	1	2	1	5	5
Tarvola		1	2	7	1	1
Karvala			1	7	1	2
Lammi			1		1	3
Ylipää			1	1	1	
Kärnä						2
Muu			1		1	

Tekstiiliosaston palveluita ei pidetty vastaajien keskuudessa tärkeänä. Kaikista vastaajista 38 prosenttia ei käyttäisi palvelua koskaan ja 27 prosenttia ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Vain 35 prosenttia vastaajista käyttäisi palvelua, jos sellaista tarjottaisiin. Palvelu on eritelty kyselylomakkeessa niin, että monipalvelu-auto toisi tilattuja vaatteita asiakkaalle sovitukseen ja asiakkaan palautettua tuotteet kuljettaisi ne takaisin kauppaan. Palvelun matala käyttötiheys johtuu luultavasti siitä, että vaateostokset tehdään useasti silloin, kun perhe lähtee isompaan kaupunkiin tai ostoskeskukseen esimerkiksi Seinäjoelle tai Veljekset Keskinen - kyläkauppaan. Koska tekstiiliosaston palveluiden käyttötiheys on niin matala, en erittele tuloksia asuinalueittain erikseen. Havainnollistan tulosta asuinalueittain vain taulukon 18 avulla.

TAULUKKO 18. Tekstiiliosaston palveluiden käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä	1		1	6	7	5
Kirkonkylä		1		3	7	4
Tarvola			1	4	6	1
Karvala				4	4	4
Lammi		1			1	3
Ylipää				1	1	1
Kärnä				1		1
Muu				1	1	

Rautaosaston palveluita ei pidetty vastaajien keskuudessa kovin mielenkiintoisena, vaikka palvelun sisällöstä oli kerrottu kyselylomakkeessa. Palvelu sisältäisi pienkodinkoneiden kuljetusta ja pienten työkalujen kuljetusta. Kaikista vastaajista 30 prosenttia ei käyttäisi palvelua koskaan ja 30 prosenttia ei tiennyt, käyttäisikö palvelua. Näin ollen 60 prosenttia vastaajista ei ole niin kiinnostuneita palvelusta. Harvemmin palvelua käyttäisi 28 prosenttia vastaajista ja 12 prosenttia käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin.

Koska rautaosaston palveluiden käyttöiheys jäi niin matalaksi, en erittele vastauksia asuinalueittain erikseen, vaan osoitan tulokset taulukolla. Taulukosta voimme päätellä, että asuinalueesta riippumatta rautaosaston palvelut eivät ole vastaajien mielestä tarpeellisia tai mielenkiintoisia. Palvelun matala käyttöiheys johtuu luultavasti siitä, että asukkaat hoitavat pienkodinkoneiden ja työkalujen oston, kun perhe lähtee kaupunkiin tai ostoskeskukseen ostoksille. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 19.

TAULUKKO 19. Rautaosaston palveluiden käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä			1	5	7	7
Kirkonkylä			2	4	4	5
Tarvola			2	5	4	1
Karvala		2		5	2	3
Lammi		1			1	3
Ylipää				1	2	
Kärnä						2
Muu			1		1	

Vanhojen pattereiden vastaanotto monipalveluauton palveluna koettiin tarpeelliseksi. Vastaajista 38 prosenttia käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja 42 prosenttia harvemmin. Vastaajista vain 20 prosenttia ei käyttäisi palvelua tai ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Palvelun käyttöiheys on kuvattu taulukolla 20.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä yhdeksän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kaksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylällä asuvista vastaajista viisi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja viisi käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja neljä vastaajaa ei tiennyt käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvien vastaajien keskuudessa kuusi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa ja viisi vastaajaa harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan. Karvalassa asuvista vastaajista kaksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa ja kahdeksan harvemmin. Vastaajista yksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua ja yksi ei käyttäisi sitä koskaan.

Lammilla asuvien vastaajien määrästä kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja yksi vastaaja harvemmin. Vastaajista yksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kaksi vastaajaa harvemmin. Kärnässä ja muilla asuinalueilla asuvien vastaajien määrästä yksi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa ja kolme vastaajaa harvemmin.

TAULUKKO 20. Vanhojen pattereiden vastaanottopalvelun käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä		3	6	6	2	3
Kirkonkylä		3	2	5	1	4
Tarvola			6	5	1	
Karvala			2	8	1	1
Lammi	1		2	1		1
Ylipää		1		2		
Kärnä				2		
Muu			1	1		

Vanhojen lamppujen vastaanottopalvelu koettiin myös tarpeelliseksi vastaajien keskuudessa. Kerran kuukaudessa tai useammin palvelua käyttäviä vastaajia oli 28 prosenttia vastaajista ja 52 prosenttia käyttäisi palvelua harvemmin. Palvelun osalta vain seitsemän prosenttia oli sitä mieltä, ettei käyttäisi palvelua koskaan ja 13 prosenttia ei osannut sanoa, käyttäisikö palvelua. Palvelun käyttöiheys on havainnollistettu taulukolla 21.

Itäkylässä asuvien vastaajien määrästä seitsemän käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kahdeksan vastaajaa käyttäisi palvelua harvemmin. Vastaajista kaksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja kolme vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Kirkonkylällä asuvien vastaajien keskuudessa neljä käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa tai useammin ja kuusi vastaajaa harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan ja neljä vastaajaa ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua.

Tarvolassa asuvista vastaajista viisi käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa ja kuusi vastaajaa harvemmin. Vastaajista yksi ei käyttäisi palvelua koskaan. Karvalassa asuvien vastaajien määrästä kolme käyttäisi palvelua kerran kuukaudessa ja kahdeksan harvemmin. Vastaajista vain yksi ei käyttäisi palvelua koskaan.

Lammilla asuvista vastaajista yksi käyttäisi palvelua kerran viikossa ja kaksi vastaajaa harvemmin. Vastaajista kaksi ei osannut sanoa käyttäisikö palvelua. Ylipäässä asuvien vastaajien määrästä kaikki kolme käyttäisi palvelua, mutta har-

vemmin. Sekä Kärnässä asuvat vastaajat että muilla asuinalueilla asuvat vastaajat käyttäisivät palvelua, mutta harvemmin.

TAULUKKO 21. Vanhojen lamppujen vastaanottopalvelun käyttöiheys. (n=71)

	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käyttäisi palvelua	Ei koskaan	Ei vastausta
Itäkylä		1	6	8	2	3
Kirkonkylä		3	1	6	1	4
Tarvola			5	6	1	
Karvala			3	8	1	
Lammi	1			2		2
Ylipää				3		
Kärnä				2		
Muu				2		

5.5 Avoimet kysymykset

Kyselylomake sisälsi kolme avointa kysymystä, joilla pyrittiin selvittämään seuraavia asioita.

1. Sopivan pituinen pysähdysaika.
2. Palvelu, jota ei ole edellä mainittu, joka mielestäsi puuttuu tarjonnasta.
3. Kuinka hyödyllistä/tarpeellista palveluiden tuominen asiakkaan luokse mielestäsi on.

Ensimmäiseen avoimeen kysymykseen sain eniten vastauksia, koko vastausjoukosta (n=71) sain 62 vastausta. Vastauksien aikahaitari oli 10 minuutista hieman yli tuntiin. Yleisin pysähdysajan pituus oli 30 minuutista tuntiin. Yksi vastaajista myös toivoi, että monipalveluauton aikataulu olisi enemmän iltapainotteinen, jotta työssäkäyvät asukkaat voisivat käyttää palveluita.

Toiseen avoimeen kysymykseen en saanut kovinkaan montaa vastausta. Koko vastausjoukosta (n=71) sain seitsemän vastausta. Esimerkiksi pankkiasiointikuljetus ja verikokeet tulivat avoimien kysymysten vastauksissa esille. Myös esille tuli kirjastopalveluihin liittyvä palvelu, jossa ehdotettiin kirjojen ja lehtien kierrätystä asukkaalta toiselle siten, että asukas voisi viedä jo luetun kirjan tai lehden monipalveluautoon ja ottaa sieltä jonkun toisen asukkaan jo luetun kirjan tai lehden. Kysymyksen kaikki vastaukset löytyvät liitteistä. (LIITE 3)

Viimeiseen avoimeen kysymykseen sain melko paljon vastauksia. Kaikista vastaajista (n=71) 57 vastasi kysymykseen. Vastaukset olivat todella yksiselitteisiä. Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että palveluiden tuominen asiakkaalle on tärkeää ja hyödyllistä. Erityisesti vanhempien ihmisten kannalta hanke on tarpeellinen, jotta he voivat asua mahdollisimman pitkään kotonaan. Kysymyksen kaikki vastaukset löytyvät liitteistä. (LIITE 4)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 71 ihmistä, mikä ylitti odotukset. Lomake oli selkeä ja se oli helppo ja nopea täyttää. Vastajia ei motivoitu erillisillä arvonnoilla tai lahjakorteilla vaan luotettiin siihen, että asukkaat haluavat vaikuttaa oman kunnan tulevaisuuteen.

Vastajista suurin osa oli naisia, mikä oli oletettavaa, koska naiset ovat yleensä aktiivisempia kirjaston käyttäjiä kuin miehet. Vastajista suurin osa oli yli 60 - vuotiaita ja toiseksi suurin ikäluokka oli 41 - 60 vuotiaat. Näiden ikäluokkien ikäjakamat vastaavat tilastoja, koska noin 60 prosenttia Lappajärven kuntalaisista ovat 15 - 64 vuotiaita ja yli 65 - vuotiaiden osuus Lappajärven kunnassa on noin 35 prosenttia.

Vastajista suurin osa oli perheellisiä, mutta kaksi suurinta vastaajaryhmää asuivat joko yksin tai puolison/muun perheenjäsenen kanssa kaksin. Perheellisiltä vastaajilta selvitimme myös lasten iät. Ikäluokat olivat alle 5v, 5 - 10 - vuotiaat, 10 - 15 - vuotiaat ja yli 15 - vuotiaat. Ikäjakama oli todella tasainen ja suurin ikäluokka oli 10 - 15 - vuotiaat.

Lapsiin suunnatuilla kysymyksillä pyrittiin selvittämään, olisiko luetellut palvelut lasten mielestä kiinnostavia. Kaikki luetellut palvelut koettiin vastaajien keskuudessa enimmäkseen kiinnostavina ja kiinnostavin palvelu oli pihapelien lainaus. Kysymyksessä oli myös mahdollista ehdottaa muita palveluita, mutta tähän osioon ei valitettavasti saatu käyttökelpoisia vastauksia.

Kiinnostavien teemapäivien selvitykseen käytettiin taulukkomaista kysymystä. Kaikki aiheet koettiin vastaajien keskuudessa kiinnostaviksi ja kiinnostavin aihe oli liikunta & ravinto. Kysymyksessä oli myös mahdollisuus ehdottaa omia aiheita, ja tietotekniikka ja tietokoneen käytön opastusta kaivattiin.

Palveluiden käyttötiheyden selvityksessä suurin käyttötiheys oli luonnollisesti kirjastopalveluilla. Vaihtoehtoisista palveluista lääkekaappipalvelu, verenpaine/- ja

verensokerin mittauspalvelu ja äänestys olivat myös vastaajien keskuudessa palveluita, joita vastaajat käyttäisivät. Kaupan palvelut eriteltiin omaan taulukkoonsa ja elintarvikeostoksien kuljetuspalvelua käytettäisiin vastaajien keskuudessa useimmiten. Muista kaupan palveluista postin palvelut koettiin tärkeäksi ja käyttäjiä löytyi myös vanhojen pattereiden ja lamppujen vastaanottopalvelulle.

Ensimmäisessä avoimessa kysymyksessä pyrittiin selvittämään vastaajien mielipidettä sopivan pituisesta pysähdysajasta ja yleisin vastaus sijoittui 30 minuutista tuntiin. Iltapainotteisia aikatauluja myös toivottiin. Toisen avoimen kysymyksen avulla pyrittiin selvittämään, haluaisiko joku vastaajista jotain muita palveluita monipalveluautoon, jota ei ole aikaisemmin mainittu kyselylomakkeessa. Vastauksia tuli melko vähän, mutta esimerkiksi lehtien/kirjojen kierrätyspalvelua ehdotettiin. Kolmannessa avoimessa kysyttiin kuinka tarpeellista/hyödyllistä palveluiden viedä asiakkaalle on. Vastauksia tuli koko vastausmäärästä (n=71) 57. Vastaajat olivat yksimielisiä siitä, että palveluiden tuominen asiakkaalle on tärkeää ja hyödyllistä asukkaille. Vastaajien mukaan etenkin sivukylillä asuville vanhuksille palveluiden tuominen on tärkeää.

Tutkimus onnistui hyvin ja toimeksiantaja saa siitä hyödyllistä tietoa monipalveluauton suunnitteluun. Asukaskyselyn perusteella vastaajat olivat sitä mieltä, että monipalveluauton hankinta olisi tarpeellista ja hyödyllistä.

LÄHTEET

- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. 6. Uudistettu painos. Vantaa: Tummavuoren kirjapaino Oy.
- Hyvärinen, L. 2008. Leppävirran monipalveluautohanke. [Ppt-esitys]. [Viitattu 15.10.2011]. Saatavissa: http://www.leppavirta.fi/files/orig/32_Leppävirran_monipalveluauto.pdf
- Kiitokori Oy. 2011. Monipalveluautot. [Verkkosivu]. [Viitattu 22.10.2011]. Saatavissa: <http://www.kiitokori.fi/tuotteet/kirjastoautot/monipalveluautot.html>
- Kylpylä Kivitippu. Ei päiväystä. [verkkosivu]. [Viitattu 14.11.2011]. Saatavissa: http://www.kivitippu.fi/files/Tiedostot/kartta_lappajarvi.gif
- Kyöstiö, A. 2004. Kirjastoautohistoria. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.10.2011]. Saatavissa: <http://www.kirjastot.fi/fi-FI/kirjastoautot/kirjastoautohistoria/>
- Kyöstiö, A. 2009. Kirjastoauto toiminnan historiaa: peräkärystä monitoimiautoihin. Teoksessa I. Mäkinen (toim.), Suomen yleisten kirjastojen historia. Helsinki: BTJ Finland Oy
- Lahti, P. 2011. Monitoimiauto toimikunnan tutustumiskäynnit: Kemijärvi ja Ranua. Raportti vierailusta 25.10.2011. Julkaisematon.
- Lappajärven kunta. 2011. Lappajärven synty. [Verkkosivu]. [Viitattu 15.11.2011]. Saatavissa: http://www.lappajarvi.fi/tietoalappajarvesta_jarvensynty.php
- Lehtonen, J. 2005. Palvelut pyörillä: liikkuvien palvelujen kehitysvaiheita. [Verkojulkaisu]. [Viitattu 19.10.2011]. Saatavissa: www.ths.fi/Lehtonen105.pdf.
- Lotti, L. 2001. Tehokas markkina-analyysi. Juva: WS Bookwell Oy.
- Mäntyneva, M., Heinonen, J. & Wrangle, K. 2008. Markkinoinittutkimus. Helsinki: WSOY oppimateriaalit Oy.
- Rope, T. 2000. Suuri markkinointikirja. Helsinki: Kauppakaari Oyj.
- Sarajärvi, V. 2010. ”Tässäpä nämä kirjat – ja mitataanko verenpaine?”- Kirjastoauto monipalveluautona. [Verkojulkaisu]. Oulun yli-

opisto. Pro gradu-tutkielma. [Viitattu 19.10.2011]. Saatavissa:
<http://www.kuukas.com/monipalveluauto.pdf>

Tilastokeskus. 2011. Lappajärvi. [Verkkosivu]. [Viitattu 15.11.2011].
Saatavissa: <http://www.stat.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/403.html>

LIITTEET

Liite 1.

Kyselylomake

Arvoisa kuntalainen!

Olen Hanna-Maria Saarenpää ja opiskelen Seinäjoen ammattikorkeakoulussa liiketaloutta. Jäljellä on enää opinnäytetyö ja teen opinnäytetyöni kotipaikkakuntani kirjastolle.

Monipalveluautotoimikunta on yhdessä Lappajärven kunnan kanssa päättänyt hankkia Lappajärven kunnalle monipalveluauton, kirjastoauton lisäksi autoon suunnitellaan vaihtoehtoisia palveluita.

Tästä syystä kuntalaisten toiveet ja mielipiteet ovat tärkeitä suunnitteluvaiheessa. Tätä varten olen asianosaisten kanssa laatinut pienimuotoisen kyselyn aiheeseen liittyen.

Toivoisin, että vastausprosentti olisi suuri, jotta uudet palvelut palvelisivat kuntalaisia parhaalla mahdollisella tavalla.

Kyselyyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia ja vastaamalla pääset vaikuttamaan kuntasi palveluiden tulevaisuuteen.

Kiitos vaivannäöstänne.

Ystävällisin syysterveisin

Hanna-Maria Saarenpää

1. Sukupuoli

a) mies

b) nainen

2. Ikä

a) Alle 20v

b) 20-40v

c) 40-60v

d) Yli 60v

3. Asuinalue

a) Itäkylä

b) Lammi

- c) Kärnä
- d) Tarvola
- e) Karvala
- f) Ylipää
- g) Kirkonkylä
- h) muu, mikä?

4. Perhe

- a) Yksin asuva
- b) Puolison kanssa kaksin asuva
- c) Perheellinen: Voit ympyröidä useamman vaihtoehdon.

Lapset: a) alle 5v

b) 5-10v

c) 10-15v

d) yli 15v

Jos vastasit kysymykseen 4 yksin tai puolison kanssa kaksin asuva siirry kysymykseen 6.

5. Monipalveluauton palvelut lapsille. Keskustelkaa mahdollisuuksien mukaan lapsienne kanssa.

	Kiinnostava	Ei kiinnostava
Pienten lorunurkkaus		
Satuhetki		
Askarteluhetki		
Maalaus/piirustushetki		
Opitaan kieliä leikkimällä		
Pelihetki (muistipelit, korttipelit, lautapelit ym.)		
Pihapeliain lainaus (kroketti, mölkky, frisbee ym.)		
Turvallisesti netissä (nuorille)		

7. Kuinka usein käyttäisit seuraavia palveluita:

Ympyröi sopiva vaihtoehto

	1	2	3	4	5
Kirjastopalvelut ja vaihtoehtoiset palvelut	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kerralla	kuukautta harvemmin, mutta käytäisin palvelua	En koskaan
Kirjastopalvelut	1	2	3	4	5
Lääkekaappi (reseptilääkkeiden toimitus palveluauton mukana)	1	2	3	4	5
Verenpaine/verensokeri mittaukset	1	2	3	4	5
Virtsanäytteet	1	2	3	4	5
Harrastevälineiden lainaus	1	2	3	4	5
Kela/työvoimatoimisto	1	2	3	4	5
Äänestys	1	2	3	4	5
Kunnan nuorten palvelut (haravointi, lumityöt, nurmikon leikkuu, siivous ym.)	1	2	3	4	5

Visiomme on, että kunnassamme kiertää monipalveluauto, jossa on vähintään kirjastopalvelut ja yhteistyössä Osuuskaupan kanssa kauppakassien kuljetus:

- Asiakas tilaa kaupasta edellisenä päivänä haluamansa tuotteet
- Kauppa laittaa ostokset autoon
- Auto toimittaa ostokset asiakkaan pysäkillä

Autossa on kylmätilat tavaroiden kuljetusta varten. Lisäksi autossa on asiakkaan käytössä oleva tietokone, internetyhteys ja tulostin.

Kaupan palvelut	1	2	3	4	5
	Kerran viikossa	Kaksi kertaa kuukaudessa	Kerran kuukaudessa	Harvemmin, mutta käytäisin palvelua	En koskaan
Elintarvikeostokset	1	2	3	4	5
Postin palvelut (postipakettien toimitus monipalveluauton mukana ja kirjeiden vastaanotto autossa)	1	2	3	4	5
Veikkauspalvelut	1	2	3	4	5
Kirjakaupan palvelut	1	2	3	4	5
Tekstiiliosasto (vaatteiden tilaaminen sovittukseen ja palautukset)	1	2	3	4	5
Rautaosasto (pienokoneiden toimitus esim. kahvinkeitin)	1	2	3	4	5
Vanhojen pattereiden vastaanotto	1	2	3	4	5
Vanhojen lamppujen vastaanotto	1	2	3	4	5

8. Sopivan pituinen monipalveluauton pysähdysaika?

9. Palvelu, jota ei ole edellä mainittu, joka mielestäsi puuttuu tarjonnasta?

10. Kuinka hyödyllistä/tarpeellista palveluiden tuominen asiakkaan luokse mielestäsi on?

Suuri kiitos vastauksistanne!

Kirjastoauto tuo kaupakassit ja tarjoaa terveystalveluja

LAPPAJÄRVI
Mirkku Halonen

Lappajärvi on saamassa uuden kirjastoauton, jonka palveluvalikoima on tavallista kirjastoautoa paljon laajempi.

Kirjojen lisäksi auto toisi kyydissään ruokaostokset ja tarjoaisi myös pieniä terveydenhuollon palveluja. Monipalveluauton on tarkoitus olla liikenteessä vuonna 2013.

Lappajärven kunnan ja Lappajärven Osuuskaupan kanssa hankkeessa mukana ovat Lappajärven apteekki ja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen.

Parhailtaan kartoitetaan sitä, millaisia palveluja kuntalaiset haluaisivat. Kyselyn toteuttaa opinnäytetyönään Seinäjoen ammattikorkeakoulussa liiketaloutta opiskeleva Hanna-Maria Saarenpää.

Kyselylomakkeita ei postiteta kuntalaisille, vaan niitä on tarjolla täytettäväksi siellä missä itse palvelujakin tarjotaan, eli Lappajärven kirjastossa, kirjastoautossa ja Lappajärven Osuuskaupan myymäläautossa.

Ostokset tilataan etukäteen

– Ostokassipalvelu on Lappajärven Osuuskaupan tiliasiakkaille. Tilaus tehdään edellisenä päivänä. Kassi pakataan

valmiiksi ja toimitetaan asiakkaalle, kertoo **Hanna-Maria Saarenpää**.

Auto toisi tullessaan asiakkaiden apteekista tilaamat reseptilääkkeet. Autossa olisi mahdollisuus myös muun muassa verenpaineen mittaamiseen.

Monipalveluauton kyydissä voidaan toimittaa myös erilaisia apuvälineitä terveyskeskuksesta.

Auton aikataulu tulee poikkeamaan nykyisten kirjasto- ja kauppa-auton aikatauluista. Auto viipyy pysäkillä kauemmin kuin nykyinen kirjastoauto.

– Autossa on tarkoitus järjestää erilaisia teemapäiviä.

Aikuisille on tarjolla asian tuntijavieraita ja lapsille satuhetkiä sekä leikki- ja askartelutuokioita.

Lappajärvellä liikennöivät tällä hetkellä kunnan omistama kirjastoauto sekä Lappajärven Osuuskaupan myymäläauto. Molemmat ajokit ovat jo vanhoja ja kohta teknisen ikänsä päässä.

Uusi monipalveluauto ei vie kenenkään työpaikkaa, mutta tuo uuden työpaikan kuljettajalle. Kauppa- ja kirjastoautojen nykyiset kuljettajat ovat eläkeiän kynnyksellä.

Liite 3.

Palvelu, jota ei ole edellä mainittu, joka mielestäsi puuttuu tarjonnasta

1. Kukkia, leipomopalvelu
2. Pankkiasiointikuljetus
3. Verikokeet
4. Lehtimyynti, polttoaineen esim. bensiinin varastomyynti
5. Karkkikauppa
6. Kirjojen ja lehtien kierrätys, johon voisi jättää omansa - jo luetun ja ottaa tilalle toisen.
7. Polttopuiden teko ja sisäänkantaminen

Liite 4.

Kuinka hyödyllistä/tarpeellista palveluiden tuominen asiakkaan luokse mielestäsi on?

1. Hyvin hyödyllistä
2. Hyvin hyödyllistä
3. Todella hyödyllistä
4. Hyvin tarpeellista

5. Vanhuksille tosi tärkeä
6. Liikuntarajoitteiden ja sää olojen vuoksi tarpeellinen asia
7. Erittäin. Vaikka en itse vielä käyttäisikään aktiivisesti, tiedän että monille muille se olisi tärkeä.
8. Erittäin tarpeellinen
9. Erittäin hyödyllistä
10. Tarpeellista
11. Autottomille henkilöille tosi tärkeä
12. Melko hyödyllistä
13. Usea tarvitsee
14. Kulkee lineaarisesti väestön ikääntymisen kanssa. Auttaa selviytymään arjessa pidempään. Hyvä hanke.
15. Itse en vielä tarvitse, mutta kun se aika tulee, palvelu on erittäin tarpeellista
16. Tarpeellista
17. Tarpeellista
18. Vanhuksille ja autottomille erittäin tärkeä
19. Todella tärkeää

20. Moni esim. kaupan palveluista mahdollistaa vanhusten asumisen kylissä pidempään.
21. Erittäin tarpeellista
22. Erittäin tarpeellinen monelle
23. Erittäin tärkeää, että kylät pysyy asuttuina ja palvelut on lähempänä
24. Vanhustyöväestölle merkittävä
25. Kovin tarpeellista
26. Vanhempia väki tarvitsee tätä varmasti. Kaikilla ei ole autoa kulkea Nissiin.
27. On tarpeellista, ainakin vanhemmalle väestölle, joilla ei ole omaa autoa käytössä. Monet asiat hoituisi näppärästi ilman pakollista Nississä käyntiä.
28. Muutamia palveluita voisi tuoda monipalveluautoon, jotkut niistä olisivat myös varmasti erittäin hyödyllisiä, erityisesti Länsirannalla asuville. Käyttöön pitäisi kuitenkin ottaa vain tärkeimmät palveluista, toteuttaen ne kuitenkin viemättä liikaa tilaa ensisijaisilta kirjastopalveluilta.
29. Tarpeellista
30. Tarpeen on
31. Erittäin tarpeellinen
32. Hyvin tärkeää, erityisesti vanhuksille
33. Se on tärkeää, koska monilla ihmisillä on niin pitkät matkat kyliltä keskustaan.

34. Tärkeä

35. Hyvin tarpeellista ja ehdottomasti jotain lapsille. Tarpeellisten ja kivojen juttujen "lähelle tuominen" on tarpeen.

36. Hyvin tarpeellista. Elintarvikeostokset, posti ym. Kylän nuorten, mummojen ja muiden jutustelupaikka, tuo kovasti piristystä kyliin.

37. Erittäin

38. Tärkeää, kun kaupat/postit on keskitetty Kirkonkylään.

39. Hyvin hyödyllistä

40. Ihmisille, joilla ei ole omaa autoa käytössään nämä palvelut olisivat hyvinkin tarpeellisia.

41. On tärkeää vanhuksille. Karvalassa kun kauppaa ei ole.

42. Vanhojen ihmisten luo on tarpeellista tuoda palvelut

43. Erittäin tarpeellinen

44. Erittäin hyödyllisiä

45. Ainakin syrjäkylille olisi mielestäni palvelujen tuominen tärkeää.

46. Hyvin tarpeellinen

47. Todella hyödyllinen ja mitä enemmän ikää tulee sen tärkeämpi.

48. Kotona oleville autottomille erittäin tärkeää. Itse käyttäisin esim. lomakausina, ettei tarvitse lähteä asioiden hoidon takia kotoa kauas.

49. Erittäin hyödyllisiä lapsiperheelle.
50. Erittäin tärkeää. Emme kannata palvelujen huonontamista. Emme halua muuttaa kotoamme palvelujen puuttumisen vuoksi, kiitos.
51. Tärkeää sellaisille henkilöille, joilla on liikuntarajoitteita, ja niille jotka eivät omista autoa.
52. Tulevaisuudessa entistä hyödyllisempää. Väki vähenee ja ikääntyy
53. Ovat oikein tarpeellisia, kun asuu yksin eikä ole autoa, eikä ajokorttia
54. Tosi tärkeä
55. Erittäin tärkeää, jotta tulevatkin ikäihmiset pystyisivät asumaan omassa kodissaan sivukylällä mahdollisimman pitkään.
56. Tämä olisi todella hyödyllinen juttu sivukylille ja vanhuksille.
57. Erittäin tärkeätä, jos halutaan pitää kylät asuttuina.